

คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์

บทที่ 1

บทนำ

ส่วนประกอบของวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์อาจแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน คือ

1. ส่วนประกอบตอนต้น(Preliminary Section)
2. ส่วนเนื้อความ (Text Section or Body of Text)
3. ส่วนอ้างอิงหรือส่วนประกอบตอนท้าย(References Section or Back Matter)

1. ส่วนประกอบตอนต้น(Preliminary Section) ส่วนนี้รวมตั้งแต่ปกหน้าไปจนถึงหน้าท้ายสุดก่อนส่วนเนื้อความ โดยมีส่วนประกอบต่อไปนี้

1.1 ปกนอก เป็นปกกระดาษแข็งหุ้มด้วยกระดาษแล็กซีลสีเขียวเข้ม พิมพ์ข้อความบนปกด้วยอักษรสีทอง บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเย็บเล่มและทำปกนอกให้ภายหลังวิทยานิพนธ์ได้รับอนุมัติแล้ว

1.2 ปกใน (TITLE PAGE) หมายถึง หน้าี่ระบุชื่อวิทยานิพนธ์ ชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนวิทยานิพนธ์ พร้อมคำนำหน้านาม โดยไม่ต้องเขียนคุณวุฒิใดๆ ไว้ท้ายชื่อ เพราะรายละเอียดดังกล่าว จะปรากฏอยู่ในประวัติผู้เขียนซึ่งอยู่ท้ายวิทยานิพนธ์ แต่ถ้ามียศ ฐานันดรศักดิ์ ราชทินนาม หรือสมณศักดิ์ ก็ให้ใส่ไว้ด้วย นอกจากนี้ยังระบุชื่อปริญญา สาขาวิชา ภาควิชา ชื่อคณะ/หลักสูตร ปีการศึกษา เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือโดยพิมพ์ด้วยคำว่า ISBN (International Standard Book Number) บรรทัดสุดท้ายระบุคำว่าลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน้าปกในให้จัดพิมพ์เป็น 2 หน้า ถ้าเขียนวิทยานิพนธ์เป็นภาษาไทย หน้าแรกให้พิมพ์ข้อความเป็นภาษาไทย หน้าที่สองพิมพ์ข้อความเป็นภาษาอังกฤษ **ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษให้พิมพ์ด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ทุกตัวอักษร(ยกเว้นคำศัพท์เฉพาะทางวิทยาศาสตร์)** ถ้าเขียนวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ หน้าแรกยังคงพิมพ์ข้อความภาษาไทย แต่หน้าที่สองให้พิมพ์เป็นภาษาที่ใช้เขียนวิทยานิพนธ์ **ยกเว้นหลักสูตรนานาชาติ (International Program)ทุกหลักสูตร ให้เรียงลำดับหน้าแรกของวิทยานิพนธ์ เป็นปกภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นที่ใช้เขียนวิทยานิพนธ์และหน้าที่สองเป็นปกภาษาไทย** นอกนั้นให้เรียงลำดับหน้าตามเดิมทุกหน้า

1.3 หน้าอนุมัติ (APPROVAL PAGE) ถ้าเขียนวิทยานิพนธ์เป็นภาษาไทยให้พิมพ์หน้าอนุมัติเป็นภาษาไทย ถ้าเขียนวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นใด ก็ให้พิมพ์หน้าอนุมัติเป็นภาษาที่ใช้เขียนวิทยานิพนธ์นั้น ๆ

1.4 หน้าบทคัดย่อ (ABSTRACT) บทคัดย่อ คือ ข้อความสรุปเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ที่สั้นกะทัดรัดชัดเจน ทำให้ผู้อ่านทราบถึงเนื้อหาของวิทยานิพนธ์อย่างรวดเร็ว **ความยาวไม่เกิน 1 หน้า วิทยานิพนธ์ทุกเล่มต้องจัดพิมพ์บทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นที่ใช้เขียนวิทยานิพนธ์**

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ ควรระบุถึง :

วัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย และขอบเขตของการวิจัย

วิธีการวิจัย รวมถึงเครื่องมือที่ใช้ วิธีการเก็บข้อมูล จำนวนและลักษณะของกลุ่มที่ศึกษา

ผลการวิจัย รวมถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติ (ถ้ามีการทดสอบ)

บทคัดย่อที่ดี ควรมี :

ความถูกต้อง โดยระบุจุดประสงค์และเนื้อหาของเรื่องตามที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์

ความสมบูรณ์ เช่น คำย่อ คำที่ไม่คุ้นเคยให้เขียนเต็มเมื่อก้าวถึงครั้งแรก ไม่จำเป็นต้องอ้างเอกสาร ยกตัวอย่าง ยกข้อความ สมการหรือภาพวาด คำที่ใช้ในบทคัดย่อเป็นคำสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการทำดัชนีสำหรับการสืบค้นข้อมูล

ความเฉพาะ กระชับ ชัดเจน ประโยคแต่ละประโยคมีความหมายโดยเฉพาะประโยคนำ พยายามเขียนให้สั้นที่สุด

ลักษณะของการรายงานมากกว่าการประเมิน จึงไม่ควรมีคำวิจารณ์ นอกจากรายงานผล ข้อมูลตัวเลขที่สำคัญที่ได้จากการวิจัย

ความน่าอ่านและราบรื่น การเขียนใช้ประโยคสมบูรณ์ในรูปของกรรมกริยา (Active voice) ใช้ปัจจุบันกาลเมื่อสรุปและประยุกต์ผลการวิจัย ในขณะที่ข้อคิดกาลเมื่อก้าวถึงวิธีวิจัยและการทดสอบ

1.5 กิตติกรรมประกาศ(ACKNOWLEDGEMENTS) คือ ข้อความแสดงความขอบคุณบุคคล สถาบัน และ/หรือหน่วยงานที่มีส่วนช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือในการค้นคว้าเพื่อเขียนวิทยานิพนธ์ ตลอดจนคณะกรรมการสอบ ผู้สนับสนุนเงินทุนวิจัย ผู้ให้ข้อคิดเห็น ให้ข้อมูล และผู้ที่อนุญาตให้ใช้ชื่อเขียนหรือเครื่องมือในการวิจัย เป็นการแสดงถึงจรรยาบรรณทางวิชาการที่ผู้วิจัยควรถือปฏิบัติ แต่ควรจำกัดเฉพาะการได้รับความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษจริงๆ ข้อความดังกล่าวควรเขียนเรียงๆ โดยเขียนเป็นภาษาทางวิชาการ ไม่ใช่ภาษาพูดและคำสแลง การระบุชื่อบุคคลให้ระบุชื่อจริงพร้อมนามสกุลและตำแหน่ง ห้ามใช้ชื่อเล่น เช่น พี่เล็ก น้องส้ม น้องคิม เปี้ยก แดง นก ฯลฯ ถ้าเป็นบุคคลที่มียศ/ตำแหน่งทางวิชาการ และตำแหน่งหน้าที่การงาน ให้ระบุไว้ด้วย กิตติกรรมประกาศนี้ให้พิมพ์ไว้ต่อจากบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ ความยาวไม่เกิน 1 หน้า ห้ามข้อความไม่ต้องระบุชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์

1.6 สารบัญ (CONTENS) เป็นรายการที่แสดงถึงส่วนประกอบสำคัญทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ เรียงลำดับเลขหน้า ให้เขียนด้วยภาษาที่ใช้เขียนวิทยานิพนธ์ หน้าแรกของสารบัญไม่ต้องพิมพ์เลขหน้า แต่นับหน้า ส่วนหน้าถัดไป พิมพ์เลขหน้ากำกับทุกหน้า

1.7 สารบัญตาราง(LIST OF TABLES) (ถ้ามี) เป็นส่วนที่แจ้งตำแหน่งหน้าของตารางทั้งหมดที่มีอยู่ในวิทยานิพนธ์ พิมพ์เรียงลำดับต่อจากส่วนสารบัญ

1.8 สารบัญภาพหรือสารบัญแผนภูมิ (LIST OF FIGURES, LIST OF ILLUSTRATIONS) (ถ้ามี) เป็นส่วนที่แจ้งตำแหน่งหน้าของรูปภาพ (รูปภาพ แผนที่ แผนภูมิ กราฟ ฯลฯ) ทั้งหมดที่มีอยู่ในวิทยานิพนธ์ พิมพ์ขึ้นหน้าใหม่เรียงต่อจากสารบัญตาราง

1.9 คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ (LIST OF ABBREVIATIONS) (ถ้ามี) เป็นส่วนที่อธิบายถึงสัญลักษณ์และคำย่อต่างๆ ที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ พิมพ์ขึ้นหน้าใหม่เรียงต่อจากสารบัญภาพ

2. ส่วนเนื้อความ (BODY OF TEXT) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ บทนำ ตัวเรื่อง ข้อสรุป/หรือข้อเสนอแนะ

2.1 บทนำ (INTRODUCTION) เป็น บทที่ 1 ของวิทยานิพนธ์ กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย วิธีที่จะดำเนินการวิจัยโดยย่อ ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

รายละเอียดอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และภาควิชา นั้น ๆ

2.2 ตัวเรื่อง เนื้อหาของตัวเรื่องวิทยานิพนธ์จะแบ่งออกเป็นกี่บทก็ได้ตามความจำเป็น ในส่วนนี้ควรมีบทหนึ่งเกี่ยวกับปริทัศน์วรรณกรรม(Literature review)ที่เกี่ยวข้อง รายงานถึงทฤษฎีแนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา และอีกบทหนึ่งบรรยายวิธีการที่ใช้ในการวิจัยโดยละเอียด ว่ามีขั้นตอนในการทำอะไรบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เอกสาร ข้อมูลหรือเครื่องมือ ประเภทใด ชนิดใด เอกสาร ข้อมูล หรือเครื่องมือ นั้น ๆ ได้มาอย่างไร โดยวิธีใด ตลอดจนการวิเคราะห์ รายงานผล และอภิปรายผลการวิจัย

ในบางสาขา บทหลังนี้อาจแบ่งเป็น 2 บท คือ บทหนึ่งรายงานวิธีการที่ใช้และอีกบทหนึ่งเป็นการวิเคราะห์ รายงานผล และอภิปรายผลการวิจัย

ขั้นตอนโดยละเอียดของส่วนตัวเรื่อง ควรจะได้ดำเนินการตามแบบแผนของวิธีการวิจัยที่ซึ่งเป็นที่ยอมรับในแต่ละสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

2.3 ข้อสรุปและ/หรือข้อเสนอแนะ เป็นตอนสรุปเรื่องราวในวิทยานิพนธ์ทั้งหมด พร้อมทั้งชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดของการวิจัย(ถ้ามี) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยในขั้นต่อไป ตลอดจนประโยชน์ในทางประยุกต์ผลการวิจัยที่ได้

3. ส่วนอ้างอิงหรือส่วนประกอบตอนท้าย (REFERENCES SECTION) ประกอบด้วยรายการอ้างอิง (REFERENCES) ภาคผนวก(APPENDICES) และประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์(BIOGRAPHY, CURRICULUM VITAE, VITA)

ในวิทยานิพนธ์แต่ละเรื่องจะต้องมี รายการอ้างอิง ได้แก่ รายชื่อหนังสือ สิ่งพิมพ์อื่นๆ โสตทัศนวัสดุ ตลอดจนวิธีการที่ได้ข้อมูลมาเพื่อประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนั้นๆ รายการอ้างอิง จะเรียงลำดับต่อจากส่วนเนื้อเรื่อง การลงรายการอ้างอิง ให้พิมพ์เฉพาะเอกสารทุกรายการที่มีการอ้างถึงในเนื้อหาของวิทยานิพนธ์เท่านั้น ถ้ามีเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องแต่ไม่ได้นำมาอ้างอิง และผู้เขียนวิทยานิพนธ์ประสงค์จะนำมารวมไว้ด้วย ให้พิมพ์ต่อจากรายการอ้างอิง โดยขึ้นหน้าใหม่และใช้คำว่า บรรณานุกรม(BIBLIOGRAPHY)

ภาคผนวก คือข้อความที่ไม่สามารถบรรจุอยู่ในส่วนของเนื้อหา เป็นส่วนเสริมให้เกิดความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นข้อมูลที่ใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์แต่ไม่ได้อ้างอิงโดยตรง หน้าแรกของภาคผนวกให้ขึ้นหน้าใหม่มีคำว่า ภาคผนวก (APPENDICES) อยู่กึ่งกลางหน้ากระดาษ เฉพาะหน้านี้ไม่ต้องพิมพ์เลขหน้า แต่นับหน้า ในกรณีที่มีหลายภาคผนวกให้พิมพ์เรียงลำดับเป็นภาคผนวก ก (APPENDIX A) ภาคผนวก ข (APPENDIX B) ภาคผนวก ค (APPENDIX C)... ต่อเนื่องกันไปจนหมด แต่ละภาคผนวกให้ขึ้นหน้าใหม่และพิมพ์เลขหน้าทุกหน้า ถ้าภาคผนวกมีเชิงอรรถ ให้ลำดับหมายเลขเชิงอรรถ โดยแยกแต่ละภาคผนวก วิธีลงเชิงอรรถและวิธีพิมพ์ให้ทำเช่นเดียวกับเชิงอรรถของเนื้อเรื่อง

ส่วนประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์ ให้จัดไว้หน้าสุดท้ายของวิทยานิพนธ์ และพิมพ์เลขหน้าด้วย การเขียนประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์ ให้เขียนเป็นความเรียง ความยาวไม่เกิน 1 หน้า ครอบคลุมรายละเอียดดังนี้

- ชื่อ นามสกุล พร้อมคำนำหน้า ถ้ามียศ ฐานันดรศักดิ์ ราชทินนาม สมณศักดิ์ ก็ให้ใส่ไว้ด้วย
- วัน เดือน ปี และสถานที่เกิด
- วุฒิการศึกษา ตั้งแต่ชั้นปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่าขึ้นไป สถานศึกษาและปี พ.ศ. ที่สำเร็จ การศึกษา
- ประสบการณ์การทำงาน
- ชื่อผลงานทางวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่
- รางวัลหรือทุนการศึกษาที่ได้รับ ระบุเฉพาะที่สำคัญ
- ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และสถานที่ทำงาน

การพิมพ์วิทยานิพนธ์

1. **ตัวพิมพ์ (Fonts)** ตัวอักษรที่ใช้พิมพ์ต้องเป็นสีดำ คมชัด สะดวกแก่การอ่าน และใช้ตัวพิมพ์แบบเดียวกันตลอดทั้งเล่ม
2. **กระดาษที่ใช้พิมพ์** ให้ใช้กระดาษขาวไม่มีบรรทัด ขนาดมาตรฐาน A4 หนา 80 แกรม ใช้พิมพ์เพียงหน้าเดียว
3. **รูปแบบการพิมพ์ (Format)** ให้พิมพ์ตามรูปแบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อควรระวังในการพิมพ์

ถ้าพิมพ์คำสุดท้ายไม่จบในบรรทัดนั้นๆ ให้ยกคำนั้นไปพิมพ์ในบรรทัดต่อไปทั้งคำ ไม่ควรตัดส่วนท้ายของคำไปพิมพ์ในบรรทัดใหม่ เช่น จุฬาลงกรณ์ ไม่ให้แยกเป็น จุฬาลง-กรณ์ หรือ ฐานันดรศักดิ์ ไม่ให้แยกเป็น ฐานัน-ดรศักดิ์ เป็นต้น การเว้นระยะระหว่างบรรทัดและการย่อหน้า ควรจัดตามความสวยงามและความเหมาะสม **การเว้นที่ว่างจากขอบกระดาษถึงเนื้อหา ด้านซ้ายมือและด้านบน ให้เว้นห่างจากขอบกระดาษประมาณ 1.5 นิ้ว ด้านขวามือ และด้านล่าง เว้นห่างขอบกระดาษประมาณ 1 นิ้วทุกหน้า**

4. **การลำดับหน้า** ในการลำดับหน้า **ส่วนนำ** ทั้งหมด ให้ใช้ตัวอักษรเรียงตามลำดับพยัญชนะในภาษาไทย สำหรับวิทยานิพนธ์ภาษาไทย (เริ่มพิมพ์ตัวอักษร ร ที่หน้าบทคัดย่อภาษาไทย) และ **ใช้เลขโรมัน** ตัวเล็ก สำหรับวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่น (เริ่มพิมพ์เลข iv ที่หน้าบทคัดย่อภาษาไทย) เว้นแต่ **หน้าปกใน** (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) **หน้าอนุมติ** และ **หน้าแรกของสารบัญ** **ไม่ต้องพิมพ์ตัวอักษรหรือเลขโรมันกำกับหน้า** แต่ให้นับจำนวนหน้ารวมไปด้วย

ส่วนเนื้อความ และ **ส่วนอ้างอิง** ให้ลำดับหน้าโดยพิมพ์หมายเลข 2, 3, 4 ฯลฯ ต่อเนื่องกันตลอดทุกหน้าจนจบเล่ม ยกเว้น **หน้าแรกของบทที่ทุกบท** **หน้าแรกของรายการอ้างอิง** และ **หน้าแรกของภาคผนวก** **ไม่ต้องพิมพ์เลขหน้ากำกับ** แต่ให้นับจำนวนหน้ารวมไปด้วย

ตำแหน่งการพิมพ์เลขหน้า ให้พิมพ์ไว้ที่มุมขวาด้านบนของแต่ละหน้า ห่างจากขอบกระดาษด้านบนและด้านขวา ด้านละประมาณ 1 นิ้ว

5. การแบ่งบทและหัวข้อในบท

5.1 บท (CHAPTER) เมื่อเริ่มบทใหม่จะต้องขึ้นหน้าใหม่เสมอ และมีเลขประจำบท (จะใช้เลขไทยหรือเลขอารบิกก็ได้ในวิทยานิพนธ์ภาษาไทยและ เลขโรมันใหญ่ ในวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษหรือภาษา ต่างประเทศอื่น) ให้พิมพ์คำว่า “บทที่” ไว้กึ่งกลางหน้าห่างจากขอบกระดาษด้านบนประมาณ 1 นิ้ว ส่วน “ชื่อบท” (ในวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ทุกตัวอักษร) ให้พิมพ์ไว้กึ่งกลางหน้ากระดาษเช่นกัน โดยเว้นบรรทัดจากคำว่า **บทที่** หรือ **CHAPTER 1** บรรทัด ชื่อบทที่ยาวเกิน 1 บรรทัด ให้แบ่งเป็น 2-3 บรรทัดตามความเหมาะสม โดยพิมพ์เรียงลงมาเป็นลักษณะสามเหลี่ยมกลับหัว และไม่ต้องขีดเส้นใต้ อาจใช้ตัวเข้มและขนาดของตัวอักษรโตกว่าปกติเล็กน้อยก็ได้

5.2 หัวข้อสำคัญ (Heading) หัวข้อสำคัญในแต่ละบท หมายถึงหัวข้อหลัก ซึ่งมีใช้เป็น ชื่อเรื่องประจำบท ควรพิมพ์ด้วยอักษรตัวเข้ม หรือขีดเส้นใต้ ขีดแนวพิมพ์ด้านซ้ายมือ ทั้งนี้อาจใช้ขนาดของตัวอักษรต่างกันได้ตามลำดับของหัวข้อ และควรเว้นระยะก่อนและหลังบรรทัดหัวข้อใหญ่ มากกว่าการเว้นบรรทัดปกติ

สำหรับวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ อักษรตัวแรกของคำแรกและของทุกๆคำ ในหัวข้อสำคัญๆเหล่านี้ ต้องพิมพ์ด้วยอักษรตัวใหญ่เสมอ แต่บุพบท(preposition) สันธาน(conjunction) และคำนำหน้านาม (article) ไม่ต้องพิมพ์ด้วยอักษรตัวใหญ่ เว้นแต่บุพบท สันธานและคำนำหน้านามดังกล่าวเป็นคำแรกของหัวข้อนั้น ถ้าพิมพ์วิทยานิพนธ์เป็นภาษาต่างประเทศอื่น ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ให้อยู่ในดุลพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษา

การขึ้นหัวข้อใหม่ ถ้ามีที่ว่างสำหรับพิมพ์ข้อความต่อไปได้ไม่เกินหนึ่งบรรทัดแล้ว ให้ขึ้นหัวข้อใหม่ในหน้าถัดไป

5.3 หัวข้อย่อย (Sub Heading) พิมพ์หัวข้อย่อยโดยย่อหน้าพอสมควร การพิมพ์หัวข้อย่อย อาจใช้ตัวอักษรกำกับสลับกับตัวเลข หรือตัวเลขอย่างเดียวก็ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แบบ ก. ตัวอักษรกำกับสลับกับตัวเลข

สหรัฐอเมริกา (หัวข้อหลัก)

ก. สงครามกลางเมือง 1861-1865 (หัวข้อย่อย)

.....
.....
1. สาเหตุ.....

.....
.....
ก. ทาส.....

.....
.....
(1) การประนีประนอม.....

.....
.....
(ก) การประนีประนอมมิสซูรี.....

.....
.....
(ข) การประนีประนอมแห่งปี 1850.....
.....

แบบ ก.

United States

A. Civil War, 1861-1865

1. Causes

a) Slavery

(a) Compromise.

(b) Compromise of 1850

แบบ ข. ตัวเลขกำกับอย่างเดียว

สหรัฐอเมริกา

1. สงครามกลางเมือง 1861-1865

1.1 สาเหตุ

1.1.1 ทาส

1.1.1.1 การประนีประนอม

1.1.1.1.1 การประนีประนอมมิสซูรี

1.1.1.1.2 การประนีประนอมแห่งปี 1850

แบบ ข.

United States

1. Civil War, 1861-1865

1.1 Causes

1.1.1 Slavery

1.1.1.1 Compromise

1.1.1.1.1 Missouri Compromise

1.1.1.1.2 Compromise of 1850

6. ตาราง รูปภาพ แผนที่ แผนภูมิ กราฟ

ตาราง ประกอบด้วยลำดับที่ของตาราง ชื่อของตาราง ส่วนข้อความและที่มาของตาราง โดยปกติให้พิมพ์อยู่ในหน้าเดียวกันทั้งหมด

กรณีที่ตารางนั้นมีความยาวมากไม่สามารถให้สิ้นสุดในหน้าเดียวกันได้ ก็ให้พิมพ์ส่วนที่เหลือในหน้าถัดไป แต่ทั้งนี้จะต้องพิมพ์ลำดับที่และชื่อของตาราง และมีส่วนของข้อความในตารางรวมอยู่ด้วยในแต่ละหน้าอย่างน้อย 2 บรรทัดในกรณีที่ส่วนข้อความของตารางนั้นสิ้นสุดลงและจำเป็นจะต้องอ้างถึงที่มาของตารางในหน้าถัดไป จะต้องยกข้อความบางส่วนของตารางไปรวมไว้ในหน้าใหม่อย่างน้อย 2 บรรทัด โดยยอมปล่อยให้มิตที่ว่างในตารางหน้าเดิม

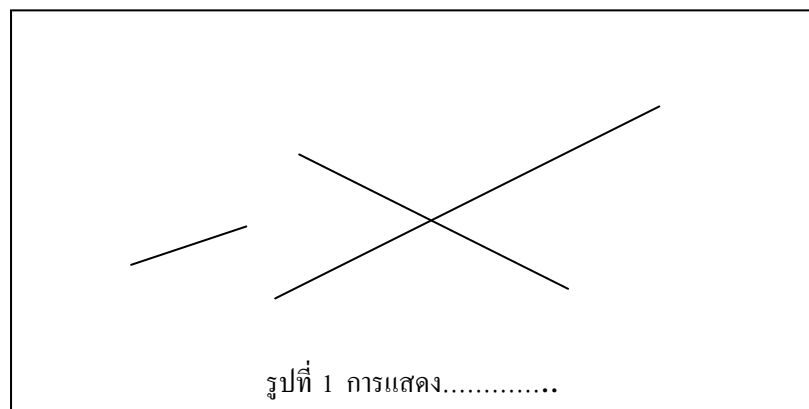
ขนาดของตารางไม่ควรเกินกรอบของวิทยานิพนธ์ สำหรับตารางขนาดใหญ่ควรพยายามลดขนาด โดยใช้เครื่องถ่ายย่อส่วนหรือวิธีอื่นๆ ตามความเหมาะสม แต่จะต้องชัดเจนพอที่จะอ่านได้ง่าย สำหรับตารางที่กว้างเกินกว่าความกว้างของหน้าวิทยานิพนธ์ ก็อาจจะจัดให้ส่วนบนของตารางนั้นหันเข้าหาขอบซ้ายของหน้า

ตัวอย่าง ตาราง

ตารางที่ 2 ส่วนแบ่งในการดำเนินธุรกิจดอกหญ้าแฟรนไชส์

การลงทุนของดอกหญ้าแฟรนไชส์	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด
1. FRANCHISE FEE	400,000	400,000
2. ค่าประกันสัญญา คินเมื่อครบสัญญาพร้อมดอกเบี้ย	300,000	300,000
3. เฟอร์นิเจอร์	500,000	1,000,000
4. P.O.S.	300,000	300,000
5. ค่าประกันสินค้า	400,000	800,000
รวม	1,900,000	2,800,000

ตัวอย่าง รูป

7. การพิมพ์ชื่อวิทยาศาสตร์และภาษาต่างประเทศด้วยภาษาไทย

การพิมพ์ชื่อวิทยาศาสตร์ของ จุลชีพ พืช สัตว์ ให้ใช้ตามประมวลนามศาสตร์สากล (International Code of Nomenclature) คือ ทำให้เด่นชัดแตกต่างจากอักษรหรือข้อความอื่นๆ โดย ขีดเส้นใต้ หรือ พิมพ์ด้วยตัวเอน

ชื่อวิทยาศาสตร์เป็นไปตาม **binomial system** คือ ประกอบด้วย 2 คำ คำแรกเป็นชื่อ **Genus** ขึ้นต้นด้วยตัวอักษรตัวใหญ่ คำหลังเป็น **Specific epithet** เขียนห่างจากคำแรกเล็กน้อย และขึ้นต้นด้วยอักษรตัวเล็ก ท้ายชื่อเฉพาะทางวิทยาศาสตร์ มักมีชื่อของบุคคลแรกที่กำหนดชื่อและคำบรรยายของสิ่งมีชีวิตนั้นกำกับอยู่ด้วย ชื่อของบุคคล มักจะใช้เฉพาะชื่อสกุลเท่านั้น ถ้าเป็นชื่อผู้ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับหลายแล้วจะใช้ชื่อย่อ เช่น Linnaeus ย่อเป็น **Linn.** หรือ **L.** ในบางครั้งมีผู้กำหนดชื่อถึง 2 คน ก็ให้ใส่ทั้ง 2 ชื่อ ดังตัวอย่าง

ก. จุลชีพ	เช่น	<i>Escherichia coli</i> <i>Bacillus subtilis</i> <i>Azospirillum brasilense</i>
ข. พืช	เช่น	<i>Oryza sativa</i> L. (ข้าว) <i>Zea mays</i> L. (ข้าวโพด) <i>Aglaia odorata</i> Lour. (ประยงค์)
ค. สัตว์	เช่น	<i>Crassostrea commercialis</i> Iredale & Roughly (หอยนางรมปากจีบ) <i>Spiella inermis</i> Ferussac & d'Orbigny (ปลาหมึกกระดองก้นไหม้)

สำหรับคำที่เป็นชื่อเฉพาะในภาษาต่างประเทศ ให้เขียน **ทับศัพท์** เป็นภาษาไทยโดยไม่ต้องวงเล็บภาษาต่างประเทศนั้นๆ ส่วนคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ได้มีการบัญญัติศัพท์ไว้แล้วโดย **ราชบัณฑิตยสถาน** ก็ให้ใช้ตามนั้น

การพิมพ์ภาษาต่างประเทศโดยใช้ตัวอักษรภาษาไทย **ไม่นิยม** ใ้รูปวรรณยุกต์กำกับเสียงสูงต่ำ เช่น

Technology	เป็น	เทคโนโลยี
Hypergraph	เป็น	ไฮเพอร์กราฟ
computer	เป็น	คอมพิวเตอร์
function	เป็น	ฟังก์ชัน

คำภาษาอังกฤษที่เป็นพหูพจน์ ในภาษาไทยไม่เติม “ส” หรือ “ส์” เช่น

integrals	เป็น	อินทิกรัล
semigroups	เป็น	เซมิกรุป
games	เป็น	เกม

ยกเว้นค่านามที่ใช้เป็นชื่อเฉพาะ เช่น

SEAGAMES	เป็น	ซีเกมส์
THAI AIRWAYS	เป็น	ไทยแอร์เวย์
NEW YORK TIMES	เป็น	นิวยอร์ก ไทมส์

บทที่ 2

การอ้างอิง (References Citation)

ระบบการอ้างอิงในการเขียนวิทยานิพนธ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ มีหลายระบบตามมาตรฐานของแต่ละสาขาวิชา เช่น การอ้างอิงแบบ APA(The American Psychological Association)และ Harvard เป็นมาตรฐานการอ้างอิงที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางทางสังคมศาสตร์, การอ้างอิงแบบ MLA(The Modern Language Association, U. of Chicago) และ Turabian เป็นมาตรฐานการอ้างอิงที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางทางมนุษยศาสตร์ ส่วนทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพและวิทยาศาสตร์ชีวภาพนั้น มีรูปแบบการอ้างอิงที่เป็นมาตรฐานของแต่ละสาขาวิชาอยู่หลากหลายรูปแบบ เช่น IEEE, Nature, Science, PubMed ,Vancouver ฯลฯ แต่ละภาควิชา/สาขาวิชา/หลักสูตร สามารถกำหนดให้บัณฑิตใช้รูปแบบการอ้างอิงที่เป็นมาตรฐานระดับนานาชาติในวิทยานิพนธ์ของแต่ละสาขาวิชาได้ แต่ให้เลือกใช้มาตรฐานการอ้างอิงเพียงรูปแบบเดียวในแต่ละสาขาวิชา ทั้งนี้ขอให้หัวหน้าภาควิชา/ประธานหลักสูตรทำบันทึกแจ้งบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อยืนยันการใช้มาตรฐานรูปแบบการอ้างอิงสำหรับสาขานั้นๆ ในกรณีที่ไม่มีกรแจ้งยืนยันจากภาควิชา/หลักสูตร ให้บัณฑิตใช้รูปแบบการอ้างอิงตามคู่มือฉบับนี้

สิ่งที่ควรตระหนักอย่างยิ่งในการเขียนวิทยานิพนธ์ คือเรื่อง จริยธรรม หรือจรรยาบรรณในการวิจัย นิสิตต้องรับผิดชอบในการหารายละเอียดที่ถูกต้องเกี่ยวกับเอกสารและแหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิง การคัดลอกสาระสำคัญของผลงานวิจัยหรือข้อเขียนของผู้อื่นมาใช้ในวิทยานิพนธ์ของตนเอง จะต้องระบุแหล่งที่มาของข้อมูลทุกรายการ นอกจากเป็นการให้เครดิตเจ้าของผลงานแล้ว ยังทำให้วิทยานิพนธ์นั้นมีคุณค่าน่าเชื่อถือทางวิชาการมากยิ่งขึ้น การคัดลอก/ลอกเลียนข้อความหรือแนวคิดของผู้อื่น (plagiarism) มาไว้ในวิทยานิพนธ์ของตน โดยไม่แสดงแหล่งที่มา นอกจากจะผิดจรรยาบรรณในการวิจัยแล้ว บางกรณีอาจมีความผิดทางกฎหมายละเมิดได้

ในที่นี้จะกล่าวถึงระบบการอ้างอิงในเนื้อหาวิทยานิพนธ์ที่นิยมใช้กันทั่วไป มักจะอยู่ใน 3 ระบบดังนี้คือ

1. ระบบการอ้างอิงแบบนาม-ปี (the author-date system)
2. ระบบการอ้างอิงแบบตัวเลข (the numerical arrangement system)
3. ระบบการอ้างอิงแบบเชิงอรรถ (the footnote system)

ข้อสำคัญ เมื่อใช้ระบบการอ้างอิงแบบใดแล้ว ให้ใช้ระบบนั้นตลอดทั้งวิทยานิพนธ์

2.1 ระบบการอ้างอิงแบบนาม-ปี (the author-date system)

ระบบการอ้างอิงแบบนาม-ปี(หรือ Harvard System) เป็นการเขียนอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลในเนื้อหาวิทยานิพนธ์ โดยระบุชื่อผู้แต่ง(author) และปีพิมพ์(year of publication)โดยเขียนอยู่ในวงเล็บ ( ) ในกรณีที่เป็นการอ้างอิงเนื้อหาโดยตรงหรือแนวคิดบางส่วนหรือเป็นการคัดลอกข้อความบางส่วนมาโดยตรง ควรระบุเลขหน้าไว้ด้วย โดยพิมพ์ต่อท้ายปีพิมพ์ คั่นด้วยเครื่องหมาย : อย่างไรก็ตามการไม่ระบุเลขหน้าอาจทำได้ในกรณีที่เป็นการอ้างอิงงานของผู้อื่น โดยการสรุปเนื้อหาหรือแนวคิดทั้งหมดของงานชิ้นนั้น

2.1.1 หลักและตัวอย่างการเขียนนามผู้แต่งในเนื้อหาวิทยานิพนธ์

- 1) ถ้าเป็นชาวต่างประเทศใช้นามสกุลเท่านั้น ถ้าเป็นชาวไทยให้ใส่ชื่อก่อนแล้วตามด้วยนามสกุล ถึงแม้เขียนเอกสารเป็นภาษาต่างประเทศก็ตาม เพราะถือเป็นแบบที่สากลยอมรับแล้วว่าประเทศไทยใช้เช่นนี้ เช่น
(เปลื้อง ณ นคร, 2511: 160)
(Fontana, 1985: 61)
(Thanat Khoman, 1976: 16-25)
(Kasem Suwanagul, 1962: 35)
- 2) กรณีผู้แต่งมีฐานันดรศักดิ์ บรรดาศักดิ์ สมณศักดิ์
(กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์, 2516: 40)
(พระยาอนุমানราชชน, 2510: 20)
(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ [จวน อุฏฐายี], 2512: 61-65)
(ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, 2520: 3-4)
- 3) กรณีผู้แต่งมียศทางทหาร ตำรวจ หรือมีตำแหน่งทางวิชาการ เช่น ศาสตราจารย์ หรือมีคำเรียกทางวิชาชีพ เช่น นายแพทย์ ทันตแพทย์ เกษษกร ไม่ต้องใส่ยศ หรือตำแหน่งทางวิชาการ หรือคำเรียกทางวิชาชีพนั้นๆ เช่น
(จรัส สุวรรณเวลา, 2538: 29)
(วลัยรัฐ เดชกุญชร, 2522: 82-83)
- 4) ผู้แต่งใช้นามแฝง
(Dr. Seuss, 1968: 33-38)
(Twain, 1962: 15-22)
(หยก บูรพา, 2520: 47-53)

2.1.2 การอ้างเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่งคนเดียว

ถ้าอ้างถึงเอกสารหรืองานนั้นทั้งงานโดยรวม ให้ระบุนามผู้แต่งและปีพิมพ์แทรกในข้อความในตำแหน่งที่เหมาะสม กล่าวคือ ถ้าระบุนามผู้แต่งในเนื้อความ ให้อ้างปีพิมพ์ไว้ในวงเล็บ (ตัวอย่าง 1) หรือให้ระบุทั้งนามผู้แต่งและปีพิมพ์ของเอกสารนั้นในวงเล็บ (ตัวอย่าง 2)

ตัวอย่าง 1

สุจิตรา บรูมินเหนทร์ (2509) ศึกษาว่า ในภาษาไทยมีคำในหมวดใดบ้าง และคำอะไรบ้างที่นำมาใช้เป็นคำซ้ำได้ ผลการศึกษาพบว่าคำทุกหมวดในจำนวน 11 หมวด สามารถนำมาใช้เป็นคำซ้ำได้.....

Landsteiner (1936) described the happen concept whereby conjugation of small molecules with no inherent immunogenic properties...

ตัวอย่าง 2

... ในขณะที่การใช้ผลการวิจัยทางสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่อยู่ในวงแคบ จำกัดเฉพาะในกลุ่มสาขาวิชาของตนเท่านั้น (จรรยา สุวรรณทัต, 2520)

...Previous work on the group living talapoins (Keverne, 1979), demonstrated that.....

ในย่อหน้าหนึ่งๆ เมื่ออ้างถึงงานนั้นซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ไม่ต้องระบุปีพิมพ์ในการอ้างครั้งต่อมาได้ ถ้างานนั้นเพิ่งถูกอ้างและไม่สับสนกับงานอื่น (ตัวอย่าง 3)

ตัวอย่าง 3

ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (1979) ศึกษาคำซ้ำที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ และคำคุณศัพท์ ในภาษาไทยถิ่นอีสานพบว่าสระหลัง (ทั้งสระปากห่อและปากไม่ห่อ) แสดงให้เห็นขนาดใหญ่กว่าหรือค่าสูงกว่า ประคอง นิมมานเหมินท์ (2519) อธิบายความสัมพันธ์ของความหมาย และเสียงสระในคำขยายในภาษาอีสานว่า ภาษาอีสานใช้เสียงสระ อี อี แอะ แอะ เออะ ออ บรรยายลักษณะที่ปรากฏของสิ่งที่มีขนาดเล็ก.....ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ และ ประคอง นิมมานเหมินท์ พบว่า เสียงสระในภาษาไทยถิ่นอีสานมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการให้ความหมายในเชิงขนาดของวัตถุ.....

In a recent study of group living talapoins, Keverne (1979) demonstrated that....Keverne also found...

การระบุชื่อผู้เขียนที่เป็นชาวต่างประเทศ สามารถทำได้ 2 วิธี

- 1) ให้ระบุชื่อภาษาต่างประเทศในเนื้อความ และระบุปีพิมพ์ในวงเล็บ (ตัวอย่าง 4)
- 2) ให้ระบุชื่อเป็นภาษาไทยในเนื้อความก่อน และวงเล็บชื่อภาษาต่างประเทศและปีพิมพ์ (ตัวอย่าง 5)

ตัวอย่าง 4

Read (1972 a: 15-17) ได้อธิบายถึงลำดับขั้นในการเตรียมทำรายงานดังนี้.....

ตัวอย่าง 5

แมคโดนัลฟ (McDonough, 1984: 111) ให้ความเห็นว่า “หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาที่มีลักษณะเจาะจง เป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะบรรลุวัตถุประสงค์หลักการของการศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ”

ถ้าอ้างเอกสารเรื่องเดียว เขียนโดยผู้แต่งคนเดียว แต่มีหลายเล่มจบ ให้ระบุหมายเลขของเล่มที่อ้างถึงด้วย
เช่น

(พระบริหารเทพธานี, 2496, เล่ม 3)

(Willmarth, 1980, vol. 3)

2.1.3 การอ้างเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่ง 2 คน

เมื่อเอกสารที่อ้างถึงมีผู้แต่ง 2 คน ให้ระบุนามผู้แต่งทั้ง 2 คน ทุกครั้งที่มีการอ้างโดยใช้คำ **and** เชื่อมนามผู้แต่ง (ตัวอย่าง 6)

ตัวอย่าง 6

Schlachter และ Thompson (1974) ศึกษาวิจัยที่ใช้ในวิทยานิพนธ์บรรณารักษศาสตร์และพบว่า.....

จากการวิเคราะห์วิธีวิจัยที่ใช้ในวิทยานิพนธ์บรรณารักษศาสตร์พบว่า วิธีวิจัยเชิงสำรวจมีผู้นิยมใช้กันแพร่หลายและคงจะเป็นที่นิยมใช้ต่อไป (Schlachter และ Thompson, 1974).....

In some studies the theoretical constructs are based on assumptions and premises about the information transfer process, which derives from the theoretical formulation of Shannon and Weaver (1949)....

2.1.4 การอ้างอิงเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่ง 3 คน

เวลาอ้างอิงเอกสารที่มีผู้แต่ง 3 คน ครั้งแรก ให้ระบุนามผู้แต่งทุกคน (ตัวอย่าง 7) หากมีการอ้างอิงครั้งต่อไป ให้ระบุเฉพาะนามผู้แต่งคนแรก ตามด้วยคำว่า และคณะ หรือ และคนอื่นๆ สำหรับเอกสารภาษาไทย ส่วนเอกสารภาษาอังกฤษให้ตามด้วย *et al.* หรือ *and others* (ตัวอย่าง 8)

ตัวอย่าง 7

คณิต มีสมมนต์, แสง โปธิ์เงิน และสนอง คำนลิทธิ(2502: 25) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของแม่เหล็กว่า...

Sorensen, Compbell และ Poss (1975: 8-10) ค้นพบว่า.....

Case, Borgman, and Meadow (1986: 31) stated:.....

ตัวอย่าง 8

คณิต มีสมมนต์ และคณะ (2502: 27) กล่าวสรุปไว้ดังนี้.....

Sorensen และคนอื่นๆ (1975: 35) ได้สรุปเพิ่มเติมว่า.....

Writing is one way of making meaning from experience for ourselves and for others (Case et al., 1986:

31)

ข้อยกเว้น

ถ้าเอกสารสองเรื่องที่อ้างครั้งต่อมา เมื่อเขียนย่อโดยใช้ *et al.* แล้วทำให้รายการที่อ้างปรากฏคล้ายกัน เช่น

Bradley, Ramirez, and Soo (1973)...

Bradley, Soo and Brown (1983)...

ถ้าเขียนย่อ จะเป็น Bradley et al.(1983) เหมือนกัน ในกรณีเช่นนี้เพื่อไม่ให้ผู้อ่านสับสนให้เขียนชื่อผู้แต่งทุกคน

2.1.5 การอ้างเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่งมากกว่า 3 คน

ในการอ้างถึงทุกครั้ง ให้ระบุเฉพาะนามผู้แต่งคนแรก ตามด้วยคำ และคณะ หรือ และคนอื่น ๆ สำหรับเอกสารภาษาไทย ส่วนเอกสารภาษาอังกฤษใช้คำว่า **et al.** หรือ **and others**

ข้อยกเว้น

ถ้าเอกสารสองเรื่องที่อ้างเมื่อเขียนย่อแล้วทำให้รายการที่อ้างปรากฏคล้ายกัน ในกรณีนี้เมื่ออ้างถึงเอกสารเหล่านั้นในเนื้อความ ให้พยายามระบุผู้แต่งคนต่อมาเรื่อยๆ จนถึงชื่อผู้แต่งที่ไม่ซ้ำกัน เช่น

Takac, Schaefer, Maloney, Bryant, Cron, and Wang (1982) และ

Takac, Schaefer, Bryant, Wood, Maloney, and Cron (1982)

ในเนื้อความการอ้างถึงจะปรากฏดังนี้

Takac, Schaefer, Maloney et al. (1982) และ

Takac, Schaefer, Bryant et al. (1982)

2.1.6 การอ้างเอกสารที่ผู้แต่งเป็นสถาบัน

เมื่ออ้างเอกสารที่มีสถาบันเป็นผู้แต่งแรกในเนื้อความในระบบนาม-ปี ให้ระบุนามผู้แต่งที่เป็นสถาบัน โดยเขียนชื่อเต็มในการอ้างครั้งแรก และถ้ามีชื่อย่อที่เป็นทางการก็ให้ระบุชื่อย่อนั้นในวงเล็บใหญ่ [ ] ไว้ด้วย กรณีนี้ในการอ้างครั้งต่อมาให้ใช้ชื่อย่อนั้นได้ ถ้าไม่มีชื่อย่อ การอ้างครั้งต่อมาให้ระบุชื่อสถาบันเต็มทุกครั้ง(ตัวอย่าง 9)

ตัวอย่าง 9

การอ้างครั้งแรก คือ

(องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ [ร.ส.พ.], 2519: 25)

(Asian Institute of Technology [AIT], 1981: 19)

การอ้างครั้งต่อมา

(ร.ส.พ., 2519: 25)

(AIT, 1981: 19)

การอ้างถึงผู้แต่งที่เป็นสถาบัน ควรคำนึงถึงแนวทางดังต่อไปนี้ด้วยคือ ต้องพยายามให้ผู้อ่านไม่สับสนระหว่างสถาบันที่อ้างถึงนั้น กับสถาบันอื่นๆ ทั้งนี้ ถ้าสถาบันนั้นเป็นหน่วยงานรัฐบาล อย่างน้อยต้องอ้างถึงระดับกรมหรือเทียบเท่าและเขียนอ้างระดับสูงลงมาก่อน เช่น

(กรมประชาสัมพันธ์, 2534: 33)

(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะวิศวกรรมศาสตร์, 2539: 21)

(กระทรวงมหาดไทย, สำนักนโยบายและแผน, 2538: 13)

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539: 109)

2.1.7 การอ้างอิงเอกสารหลายเรื่องโดยผู้แต่งคนเดียว

ในการอ้างอิงเอกสารหลายเรื่องที่เขียนโดยผู้แต่งคนเดียว แต่ปีพิมพ์ต่างกัน ให้ระบุนามผู้แต่งครั้งเดียว แล้วระบุปีพิมพ์ตามลำดับ ใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นระหว่างปีพิมพ์ โดยไม่ต้องระบุนามผู้แต่งซ้ำอีก เช่น

(บุญยงค์ เกศเทศ, 2516: 74, 2520: 18-20, 2523: 14-15)

(Hassam and Grammick, 1981: 56, 1982: 154)

แต่ถ้าวิทยานิพนธ์อ้างอิงเอกสารหลายเรื่อง ที่เขียนโดยผู้แต่งคนเดียว แต่ปีพิมพ์ซ้ำกัน ให้ใช้ a b c d ตามหลังปีพิมพ์สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ และใช้ ก ข ค ง ตามหลังปีพิมพ์ สำหรับเอกสารภาษาไทย เช่น

(เจือ สตะเวทิน, 2516ก: 3)

(กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ, 2520ก: 3-34, 2520ข: 64)

(Katz, 1984a: 15-17)

(Katz, 1984b: 21-23)

(Bruce, 1980a: 4, 1980b: 4, 1980c: 10, 1980c: 18)

2.1.8 การอ้างอิงเอกสารหลายเรื่องโดยผู้แต่งหลายคน

การอ้างอิงเอกสารหลายเรื่องที่เขียนโดยผู้แต่งต่างกัน พร้อมกัน มีวิธีเขียน 2 วิธี ให้เลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง เพียงวิธีเดียวตลอดทั้งเล่ม คือ

1) ให้ระบุ นามผู้แต่ง โดยเรียงตามลำดับอักษร ตามด้วย ปีพิมพ์ และใส่เครื่องหมายอฒภาค (;) คั่นเอกสารที่อ้างแต่ละเรื่อง เช่น

(เจือ สตะเวทิน, 2516ข: 143; ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และ ประภาศรี สีหอำไพ, 2519: 98-100; ทองสุข นาคโรจน์, 2519: 83; เปลื้อง ณ นคร, 2512: 10-15)

(Fiedler, 1967: 15; Kast and Rosenzweig, 1973: 46-49; Thompson, 1967: 125; Woodward, 1965: 77-78)

2) ให้เรียงตามปีพิมพ์จากน้อยไปหามาก และใช้เครื่องหมายอฒภาค (;) คั่นระหว่างเอกสารที่อ้างแต่ละเรื่อง ทั้งนี้เพื่อแสดงวิวัฒนาการของเรื่องที่ศึกษา เช่น

(Woodward, 1965: 77-78; Fiedler, 1967: 15; Thompson, 1967: 125; Kast and Rosenzweig, 1973: 46-49)

ในกรณีที่อ้างอิงเอกสารหลายชื่อเรื่อง ที่มีทั้งผู้แต่งเป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศให้อ้างชื่อผู้แต่งเป็นภาษาไทยจนครบก่อน แล้วจึงตามด้วยชื่อผู้แต่งเป็นภาษาต่างประเทศโดยวิธีใดวิธีหนึ่งข้างต้น

2.1.9 การอ้างอิงเอกสารที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง

เอกสารที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง มีวิธีการอ้างอิงดังนี้

1) เอกสารที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง ให้ลงชื่อเรื่องได้เลย เช่น

(ภูมิศาสตร์แห่งทวีปเอเชีย, 2482: 15-16)

("Study Finds," 1982: 27)

the book College Bound Seniors (1979: 30)...

2) เอกสารที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง มีแต่ผู้ทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการหรือผู้รวบรวม ให้ลงชื่อ บรรณาธิการหรือผู้รวบรวม เช่น

(Anderson, ed., 1950: 143)

(Livingstone, comp., 1985: 29)

(ทวน วิยาภรณ์, บรรณาธิการ, 2505: 60)

(พ.ณ ประมวลุมารค, ผู้รวบรวม, 2489: 564-570)

2.1.10 การอ้างอิงหนังสือแปล

ระบุชื่อผู้เขียนที่เป็นเจ้าของเรื่อง ถ้าไม่ทราบชื่อผู้เขียน จึงระบุชื่อผู้แปล เช่น

(ครอว์ฟอร์ด, 2515: 111)

(สมุท ศิริใจ, ผู้แปล, 2507: 14-18)

2.1.11 การอ้างอิงเอกสารที่เป็นบทวิจารณ์

ให้ใส่ชื่อผู้วิจารณ์ เช่น

(Dokecki, 1973: 18)

(เกศินี หงสนันท์, 2517: 379)

2.1.12 การอ้างอิงเอกสารที่อ้างถึงในเอกสารอื่น

ถ้าต้องการอ้างอิงเอกสารที่ผู้แต่งได้อ้างถึงในงานของตน การอ้างอิงเช่นนี้ถือว่า มิได้เป็นการอ้างอิงถึงเอกสารนั้นโดยตรง ให้ระบุนามผู้แต่งของเอกสารทั้งสองรายการ โดยระบุนามผู้แต่งและปีพิมพ์ของเอกสารอันดับแรก ตามด้วยคำว่า อ้างถึงใน หรือ **cited in** แล้วระบุนามผู้แต่งของเอกสารอันดับรองและปีพิมพ์

ตัวอย่าง 10

...แท้จริงประโยชน์ที่หอพระสมุดสำหรับพระนครจะทำให้แก่บ้านเมืองได้ ไม่ใช่แต่รวมหนังสือเก็บไว้เป็นสมบัติของบ้านเมืองอย่างเดียว ถ้าหากสามารถตรวจสอบหนังสืออันเป็นเหตุให้เกิดวิชาความรู้ พิมพ์ให้แพร่หลายได้ ยังเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้นเหมือนกับแจกจ่ายสมบัตินั้น ไปให้ถึงมหาชนอีกชั้นหนึ่ง กรรมการจึงเห็นเป็นข้อ

สำคัญมาแต่แรกตั้งหอพระสมุดสำหรับพระนคร ซึ่งหอพระสมุดควรเอาเป็นฐะในเรื่องพิมพ์หนังสือด้วย (สมเด็จพระยาเจ้าราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์, 2495: 110 อ้างถึงใน แม้นมาศ ชาลิต, 2509: 38).....

ถ้าเอกสารอันดับรองไม่ได้ระบุปีที่พิมพ์ของเอกสารอันดับแรก ให้ลงดังนี้

(พระยาอนุমানราชชน อ้างถึงใน สายจิตต์ เหมินทร์, 2507: 25-26)

(Bradford, cited in Deutsch, 1943: 43)

ถ้ากล่าวถึงนามเจ้าของเอกสารอันดับแรกในเนื้อหาอยู่แล้วก็ลงแต่เพียงปีที่พิมพ์และเลขหน้า(ถ้ามี) ของเอกสาร อันดับแรกและชื่อเอกสารอันดับรองไว้ได้ในวงเล็บ ( ) เช่น

สมเด็จพระยาเจ้าราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ได้ทรงรายงานถึงจำนวนหนังสือไทยที่มีอยู่ในหอพระสมุดสำหรับพระนคร ในปี พ.ศ. 2459 ดังนี้คือ...(2459: 60 อ้างถึงใน แม้นมาศ ชาลิต, 2509: 24)

พระยาอนุমানราชชนในเรื่อง แหลมอินโดจีนสมัยโบราณ (สายจิตต์ เหมินทร์, 2507: 25-26)...

เรื่อง The Journals of Gamaliel Bradford, 1883-1932 (Deutsch, 1943: 43) ได้รายงาน.....

หรือ Bradford (Deutsch, 1943: 43) ได้กล่าวถึงในการเดินทางตอนหนึ่งว่า.....

2.1.13 การอ้างอิงส่วนหนึ่งของหนังสือรวมบทความ

การอ้างอิงส่วนหนึ่งของหนังสือซึ่งเป็นสิ่งพิมพ์รวมบทความ หรือผลงานของผู้เขียนหลายคนและมีผู้รับผิดชอบในการรวบรวม หรือทำหน้าที่บรรณาธิการ ให้ระบุเฉพาะนามผู้เขียนบทความ ในกรณีที่ไม่มีปรากฏนามผู้เขียนบทความให้ใช้วิธีการอ้างอิงตามแบบเดียวกับการอ้างอิงเอกสารที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

2.1.14 การอ้างอิงเอกสารพิเศษหรือสื่อลักษณะอื่น

การอ้างอิงเอกสารพิเศษ เช่น ต้นฉบับตัวเขียน รายการวิทยุ โทรทัศน์ สไลด์ फिल्मสตริป เทป แผ่นที่เป็นต้น ให้ระบุลักษณะของเอกสารพิเศษหรือสื่ออื่นๆ เช่น

❖ ต้นฉบับตัวเขียน คัมภีร์โบราณ

(London, British Library, Arundel MSS; 285, fol. 165b)

(“การเกิด.” สมุดไทยขาว อักษรไทยเส้นดินสอดำ, 1: 55)

(“ที่ฆนิกายมหาวคคปาลี.” ฉบับล่องชาด, ผูก 11)

(“เรื่องงบประมาณการจ่ายเงินแผ่นดิน ร.ศ. 111-112.” หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. น. 1-3. เลขที่ 3, 10, 11.)

❖ รายการวิทยุโทรทัศน์

(กรมพระยาดำรงราชานุภาพ, รายการโทรทัศน์ ชุด “มรดกไทย”)

❖ สไลด์ फिल्मสตริปส์

(กรมส่งเสริมการเกษตร, สไลด์)

❖ เทป

(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, เทปคลับ)

เอกสารพิเศษเหล่านี้ ถ้าในการอ้างอิงหัวข้อใดก็ตามที่มีนามซ้ำกัน ให้ใช้อักษร ก ข ค ง หรือ a b c d กำกับไว้หลังชื่อเช่นกัน เช่น

(พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ก. สมุดไทยคำอักษรไทยเส้นรง: 42-43)

(พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ข. สมุดไทยคำอักษรไทยเส้นรง: 24-44)

2.1.15 การอ้างอิงสารระหว่างบุคคล

การสื่อสารระหว่างบุคคล อาจเป็นจดหมาย บันทึก การสนทนา การสัมภาษณ์ ฯลฯ ให้ระบุชื่อที่ผู้เขียนสื่อสารด้วย พร้อมวันที่ถ้าทำได้ เช่น

P.K. Nought (personal communication, April 10, 1983) mentioned...

(Wichai Sangsakda, **interview**, January 8, 1992)

(เสนอ อินทรสุขศรี, **จดหมาย**, 10 มกราคม 2530)

(กระมล ทองธรรมชาติ, **สัมภาษณ์**, 5 กันยายน 2529)

2.2 การอ้างอิงแบบตัวเลข(the numerical arrangement system)

ระบบการอ้างอิงแบบตัวเลข เป็นการระบุแหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาวิทยานิพนธ์เป็นหมายเลขเรียงลำดับต่อเนื่องกันโดยตลอดตั้งแต่บทแรกจนจบบทสุดท้าย โดยใช้วิธีการดังนี้

1) ใส่ตัวเลขกำกับไว้ในวงเล็บ ( ) หรือ [ ] ท้ายข้อความหรือชื่อบุคคลที่อ้างอิง โดยให้ตัวเลขอยู่ในระดับบรรทัดเดียวกันกับเนื้อหา ในลักษณะที่เด่นชัดต่างจากการใช้ตัวเลขในความมุ่งหมายอื่น เช่น พิมพ์ตัวหนา หรือ ตัวเอน หรือจะพิมพ์ตัวเลขอยู่ในวงเล็บยกลอยขึ้นเหนือแนวบรรทัดก็ได้ แต่ให้เลือกใช้ให้เหมือนกันเพียงแบบเดียวเท่านั้น

2) ให้ใส่ตัวเลขอ้างอิงเรียงลำดับตั้งแต่เลข 1 เป็นต้นไปต่อเนื่องกันทุกบทจนจบเล่ม

3) ในกรณีที่มีการอ้างอิงซ้ำให้ใช้ตัวเลขเดิมที่เคยใช้อ้างมาก่อนแล้ว

4) แหล่งที่ใช้อ้างอิงทั้งหมดนั้น จะไปปรากฏอยู่ใน รายการอ้างอิง (References) ท้ายเล่ม โดยการเรียงลำดับตามหมายเลข และพิมพ์หมายเลขอยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ ( ) หรือ [ ]

5) ในกรณีที่มีการอิงแบบเสริมความ ให้ดูรายละเอียดในหัวข้อ “การอ้างอิงในเชิงอรธเสริมความ” หน้า 67

2.3 การอ้างอิงแบบเชิงอรธ(the footnote system)

การอ้างอิงแบบเชิงอรธ เป็นการระบุเอกสารและแหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาวิทยานิพนธ์แต่ละหน้าโดยเขียนตัวเลขกำกับในเนื้อความ ณ ตำแหน่งที่ต้องการอ้างอิง ให้ตัวเลขยกลอยขึ้นเหนือแนวบรรทัดเล็กน้อย (Superscript) เริ่มด้วยหมายเลข 1 ไม่ต้องใส่เครื่องหมายวงเล็บ ( ) เรียงลำดับต่อเนื่องไปจนจบบท เมื่อขึ้นบทใหม่ให้เริ่มด้วยหมายเลข 1 ใหม่ทุกบท แล้วจึงเขียนรายการเชิงอรธอ้างอิงท้ายหน้านั้นๆ โดยเขียนหมายเลขกำกับยกลอยขึ้นเหนือแนวบรรทัดเล็กน้อยหน้าข้อความ ให้ตรงกับหมายเลขที่อ้างในเนื้อความ

2.3.1 วิธีการเขียนเชิงอรรถอ้างอิง

การอ้างอิง แบบเชิงอรรถ ต่างจากการอ้างอิง แบบนาม-ปี หรือ แบบตัวเลข คือ ต้องระบุลักษณะที่เกี่ยวข้องกับเอกสารหรือข้อมูลที่อ้างอิงอย่างละเอียด นอกจากนี้ การระบุเอกสารหรือแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการอ้างอิงยังมีรูปแบบแตกต่างกันไปตามประเภทของเอกสารหรือข้อมูลที่ถูกอ้างอิงด้วย เช่น หนังสือ บทความในหนังสือ บทความในวารสาร บทความในหนังสือพิมพ์ วิทยานิพนธ์ เอกสาร ไมตีพิมพ์ การสัมภาษณ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ดังนั้นการอ้างอิงแบบเชิงอรรถจึงยุ่งยากซับซ้อนกว่าการอ้างอิงแบบนาม-ปีหรือแบบตัวเลข รายละเอียดของการเขียนเชิงอรรถอ้างอิงซึ่งมีรูปแบบแตกต่างกันตามประเภทของเอกสารหรือแหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิง มีดังนี้

(1) หนังสือ

ผู้แต่ง, \ ชื่อหนังสือ, ครั้งที่พิมพ์ (สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, ปีพิมพ์), \ หน้า....

*** (เครื่องหมาย \ แต่ละขีดหมายถึงให้เว้นระยะพิมพ์ 1 ตัวอักษร) ***

การอ้างอิงหนังสือข้อความสำคัญที่ต้องระบุได้แก่ ผู้แต่ง ชื่อหนังสือ ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีพิมพ์ และ เลขหน้า

❖ ผู้แต่ง

- ให้ระบุชื่อและนามสกุลตามลำดับ ทั้งชาวไทยหรือชาวต่างประเทศ
- ผู้แต่งที่มีราชทินนาม ฐานันดรศักดิ์ สมณศักดิ์ ให้ใส่ไว้หน้าชื่อ
- หลังชื่อผู้แต่งใส่เครื่องหมาย จุลภาค (,)
- ดูรายละเอียดการระบุนามผู้แต่งเพิ่มเติมได้ในการอ้างอิงแบบนาม-ปี

❖ ชื่อหนังสือ

- ให้ระบุต่อจากผู้แต่ง ถ้าไม่มีผู้แต่งให้ระบุชื่อหนังสือได้เลย
  - ในภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นที่มีการใช้ตัวอักษรตัวใหญ่-ตัวเล็กคล้ายภาษาอังกฤษ ให้เขียนตัวใหญ่เฉพาะอักษรตัวแรกของชื่อเรื่องและชื่อเรื่องรอง [ถ้ามีซึ่งมักจะเขียนตามหลังเครื่องหมายมหัพภาค(:)]
- ตลอดจนชื่อเฉพาะ ชื่อเรื่องควรพิมพ์ ตัวหนา ตัวเอน หรือ ชิดเส้นใต้
- หลังชื่อเรื่อง ถ้าตามมาด้วยสถานที่พิมพ์ ไม่ต้องใส่เครื่องหมายใดๆ คั่น แต่ถ้าตามมาด้วยครั้งที่พิมพ์ ให้ใส่เครื่องหมาย จุลภาค (,)

ตัวอย่าง 11

⁵ สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส, ตำนานวัดบวรนิเวศวิหาร...

⁶ Carter V. Good and Douglas E. Scated, Methods of research: educational psychological...

❖ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีพิมพ์

- ให้ระบุต่อจากชื่อเรื่อง หรือครั้งที่พิมพ์ โดยใส่ในวงเล็บ ( )
- เครื่องหมายที่ใช้ หลังสถานที่พิมพ์ใช้เครื่องหมายมหัพภาค (:)

หลังสำนักพิมพ์ใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) หลังปีพิมพ์ ให้ใส่เครื่องหมายจุลภาค (,)

❖ เลขหน้า

- ถ้าเรื่องนี้อ้างเป็นภาษาไทย ให้ใช้คำว่า “หน้า” และระบุเลขหน้า ตามหลังเลขหน้าให้ใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.)
- ถ้าเรื่องนี้อ้างเป็นภาษาต่างประเทศ ให้ใช้ตัว **p.** (กรณีอ้างหน้าเดียว) หรือ **pp.** (กรณีอ้างหลายหน้า) และระบุเลขหน้า หลังเลขหน้าให้ใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.) (ดูตัวอย่าง 12, 13)

ตัวอย่าง 12

⁵ สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส, ตำนานวัดบวรนิเวศวิหาร (พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2465), หน้า 49.

⁶ Charter V. Good and Douglas E. Scated, Methods of research : educational psychological sociological (New York: Appleton-Century-Crofts, 1959c), p. 29.

ตัวอย่าง 13 (การเขียนเชิงอรรถอ้างอิงเอกสารประเภทหนังสือ)

เรื่องท้าวสูงหรือเจียง เป็นเรื่องยาวมาก มีโคลงทั้งสิ้น 5,000 บท เป็นหนังสือชนิดที่เรียกว่า มหาकाพย์วรรณกรรมเรื่องนี้เป็นเอกสารประวัติศาสตร์ที่นักประวัติศาสตร์จะต้องศึกษา¹

ในการประชุมนานาชาติเรื่องไทยศึกษา นักวิชาการชาวเยอรมัน คลาส โรเซนแบร์ก (Klaus Rosenberg)² ศึกษาเรื่องราวของขุนเจืองจากตำนานพงศาวดารและวรรณกรรมร้อยกรองรวม 8 เรื่อง ได้แก่...

การเขียนยกย่องกษัตริย์ว่าเป็นเทพ หรือสืบเชื้อสายจากเทพ เป็นลักษณะการสร้างความสำเร็จให้แก่สถาบันของผู้นำ พบได้บ่อยๆ ในนิทานประเภทเทพปกรณัมของชนหลายชาติ เช่น เทพปกรณัมของเกาหลี³ เป็นต้น

¹ จิตร ภูมิศักดิ์, ความเป็นมาของคำสยาม ไทย ลาวและขอม และลักษณะทางสังคมของชื่อชนชาติ (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2524), หน้า 124.

² Klaus Rosenberg, “A preliminary study in the history of Khun Chuang” in Historical documents and literary evidences (International Conference on Thai Studies, Bangkok, August 1983), p. 93.

³ Chun Shin-Yong, editor, Korean folk tales (Seoul: International Cultural Foundation, 1973), pp. 61-65.

❖ หนังสือที่มีผู้แต่ง 2 คน และมากกว่า 2 คน

ให้ใช้หลักเกณฑ์ข้างต้น แต่จะแตกต่างกันไปเพียงวิธีการระบุชื่อผู้แต่ง เช่น

Harold Burris-Meyer and Edward C. Cole, Theatres and auditoriums, 2nd ed. with new supplement (New York: Robert E. Krieger, 1975), p. 92.

สุธรรม พงศ์สำราญ, วิรัช ณ สงขลา และพึงใจ พึ่งพานิช, หลักประกันวินาศภัย (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2519), หน้า 48.

◆ หนังสือที่มีผู้แปล

ให้ใช้หลักเกณฑ์ข้างต้น โดยระบุชื่อผู้แต่งก่อน ส่วนชื่อผู้แปลจะตามหลังชื่อเรื่องที่แปล เช่น

จอร์จ แน็ช, แคน วอลคอร์ฟ, และโรเบิร์ต อี.ไพร์ส, มหาวิทยาลัยกับชุมชนเมือง, แปลโดย อปสร ทริย์อัน และคนอื่น ๆ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิตยา, 2518), หน้า 19.

Michel Foucault, The archaeology of knowledge, trans. A. M. Sheridan Smith (London: Tavistock Publications, 1972), p.68.

◆ หนังสือที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง

ให้ลงชื่อเรื่องได้เลย โดยใช้หลักเกณฑ์ข้างต้นเช่นกัน เช่น

คำพิพากษาฎีกา ประจำปีพุทธศักราช 2526 (กรุงเทพมหานคร: เนติบัณฑิตยสภา, 2527), หน้า 1359.

◆ การอ้างเอกสารที่ปรากฏในเอกสารอื่น

ให้ใช้หลักเกณฑ์ข้างต้น โดยลงรายการดังตัวอย่างต่อไปนี้

สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ, ตำนานหอพระสมุด หอพระมณเฑียรธรรม หอวิชาญาณ หอพุทธศาสนศึกษา และหอสมุดสำหรับพระนคร (พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2459), หน้า 110, อ้างถึงใน แม้นมาส ชวลิต, 2509: 24.

(2) วารสาร

ชื่อผู้แต่ง, “ชื่อบทความ,” ชื่อวารสาร ตัวเลขปีที่หรือเล่มที่, ฉบับที่ \ (เดือน \ ปีพิมพ์) : \ เลขหน้า.

การเขียนเชิงบรรณานุกรมวารสาร ข้อความสำคัญที่ระบุได้แก่ ชื่อผู้แต่ง ชื่อบทความ ชื่อวารสาร ปีที่หรือเล่มที่ เดือน ปีพิมพ์ เลขหน้า

❖ ผู้แต่ง

- ใช้หลักเดียวกับผู้แต่งหนังสือ
- ถ้าไม่มีชื่อผู้แต่ง ให้ระบุชื่อบทความได้ทันที

❖ ชื่อบทความ

- ชื่อบทความอยู่ในเครื่องหมาย “...” โดยไม่ขีดเส้นใต้ หลังชื่อบทความใส่เครื่องหมายจุลภาค (,)

- ❖ **ชื่อวารสาร**
  - ชื่อวารสารควรใช้ตัวหนา หรือตัวเอนหรือขีดเส้นใต้
  - ใช้ตามที่ปรากฏบนหน้าปกของวารสาร
  - หลังชื่อวารสาร ไม่มีเครื่องหมายใดๆ
- ❖ **ปีที่ หรือเล่มที่ (volume)**
  - วารสารที่มีทั้ง **ปีที่** หรือ **เล่มที่** (volume) และ **ฉบับที่** (number) ให้ระบุเฉพาะ **ตัวเลข** ของปีที่ หรือ เล่มที่ และตัวเลข ฉบับที่ เท่านั้น **ไม่ต้องพิมพ์คำว่า ปีที่, เล่มที่ และ ฉบับที่** กรณีที่แต่ละฉบับมีการขึ้นเลขหน้าใหม่ ให้ระบุฉบับที่ด้วย
  - วารสารที่ไม่มีปีที่ หรือเล่มที่ มีแต่ฉบับที่ ให้ใช้ **ฉบับที่** หรือ **No.** เช่น ฉบับที่ 2 หรือ No. 2
- ❖ **เดือน ปี**
  - ให้ใช้ตามที่ปรากฏในวารสาร
  - ชื่อเดือนให้สะกดเต็ม ตามด้วยปี โดยใส่ใน วงเล็บ ( )
  - หลังเดือน ปี ให้ใช้เครื่องหมาย **มหัพภาคคู่ (:)**
- ❖ **เลขหน้า**
  - ระบุเลขหน้าที่บทความนั้นตีพิมพ์ ว่าเริ่มจากหน้าใดถึงหน้าใด โดย ไม่มีคำว่า **หน้า**
  - ถ้าบทความพิมพ์ต่อในหน้าอื่นของวารสารฉบับเดียวกันระบุเลขหน้าที่ปรากฏทั้งหมดโดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่น
  - หลังเลขหน้า ให้ใส่เครื่องหมาย **มหัพภาค (.)**

ตัวอย่าง การเขียนเชิงบรรณอ้างอิงบทความในวารสาร

จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ และทวี สวนมาลี, “ความสามารถในด้านการเงินของเทศบาล: กรณีของเทศบาลนครกรุงเทพก่อนเปลี่ยนแปลงเป็นกรุงเทพมหานคร,” วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 16 (เมษายน 2519): 239.

“พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518,” ราชกิจจานุเบกษา 92 (6 กุมภาพันธ์ 2518): 120.

ศรีศักร วัลลิโภดม, “ข่าวกับการพัฒนาของรัฐในประเทศไทย,” ศิลปวัฒนธรรม 6 (พฤษภาคม 2528): 120-121.

Thanat Khoman, “The consequence for Southeast Asia of events in Indo-China,” Journal of Social Sciences 13 (January 1976): 19.

Herbert McClosky, “Political participation,” International Encyclopedia of the Social Sciences 12 (1968): 252-265.

Cooray, V., “Horizontal fields generated by return strokes,” Radio Science 27, 4 (July-August 1992): 529-537.

American Library Association, Reference and Adult Services Division, Standards Committee, “A commitment to information services,” Library Journal 101 (15 April 1976): 973.

Les Leventhal, Phillip C. Abrami, and Raymond P. Perry, “Do teacher rating forms reveal as much about students as about teacher?,” Journal of Educational Psychology 68 (August 1976): 445.

Harold W. Stevenson et al., “Longitudinal study of individual differences in cognitive development and scholastic achievement,” Journal of Educational Psychology 68 (August 1975): 389.

(3) บทความในหนังสือ

ชื่อผู้แต่ง, “ชื่อบทความ,” ใน \ ชื่อหนังสือ, \ ชื่อบรรณาธิการ, บรรณาธิการ(ถ้ามี). (สถานที่พิมพ์ : \ สำนักพิมพ์, \ ปีพิมพ์), \ หน้า....

ข้อความสำคัญที่ควรระบุในการอ้างอิงหนังสือรวมบทความที่มีผู้แต่งหลายคน และมีผู้รับผิดชอบในการรวบรวม หรือเป็น บรรณาธิการ ได้แก่ ผู้แต่ง ชื่อบทความ ชื่อหนังสือ ชื่อบรรณาธิการ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีพิมพ์ เลขหน้า

ตัวอย่าง การเขียนเชิงบรรณอ้างอิงบทความในหนังสือ

กอบแก้ว สุวรรณทัต-เพ็ชร, “สังคมตะวันตกและวิวัฒนาการ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2,” ใน อารยธรรมตะวันตก, กอบแก้ว สุวรรณทัต-เพ็ชร, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คัมภีร์, 2519), หน้า 335.

โสภณ รัตนกร, “หมายเหตุคดีตามฎีกาที่ 2405/2516,” ใน แนวฎีกาวิธีพิจารณาความแพ่ง 2516-2527 พร้อมหมายเหตุท้ายฎีกา ข้อวินิจฉัย และข้อสังเกต (กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายวิชาการกลุ่มเนติกรรม, 2527), หน้า 21-22.

John Tebbel, “The role of technology in the future of libraries,” in The Metropolitan library, eds. Ralph W. Conant and Kathleen Molz (Cambridge, MA: MIT Press, 1972), pp. 255-256.

Carl Weinberg and Philip Reidford, “Humanistic educational psychology,” in Humanistic foundations of education, ed. Carl Weinberg (Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1972), p. 105.

(4) บทความในหนังสือพิมพ์

ชื่อผู้แต่ง, “ชื่อบทความ,” \ ชื่อหนังสือพิมพ์(วัน \ เดือน \ ปีพิมพ์) : \ เลขหน้า.

ลักษณะการเขียนเชิงบรรณอ้างอิงบทความหนังสือพิมพ์ คล้ายกับการเขียนเชิงบรรณอ้างอิงบทความวารสาร ต่างกันตรงที่การอ้างบทความในหนังสือพิมพ์ **ไม่มีการระบุปีที่** หรือ **เล่มที่** แต่ระบุวันที่ของหนังสือพิมพ์ที่ใช้ อ้างอิงเพิ่มเติม

ตัวอย่าง การเขียนเชิงบรรณอ้างอิงบทความในหนังสือพิมพ์

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, “ข่าวไกลนา,” สยามรัฐ (12 มกราคม 2527): 3.

“Behind that Nobel Prize,” Nation Review (12 December 1976): 6.

Eric Savareid, “What’s right with sight and sound journalism,” Saturday Review (2 October 1976): 20.

(5) สารานุกรม

ชื่อผู้แต่ง, “ชื่อบทความ,” ชื่อสารานุกรม ปีที่หรือเล่มที่ \ (เดือน \ ปีพิมพ์) : เลขหน้า.

การเขียนเชิงบรรณานุกรมอ้างอิงบทความสารานุกรม มีลักษณะคล้ายกับการเขียนเชิงบรรณานุกรมอ้างอิงบทความวารสาร โดยข้อความสำคัญที่ระบุได้แก่ ผู้แต่ง ชื่อบทความ ชื่อสารานุกรม เล่มที่ ปีพิมพ์ เลขหน้า

ตัวอย่าง การเขียนเชิงบรรณานุกรมอ้างอิงจากสารานุกรม

เจริญ อินทรเกษตร, “ฐานันดร,” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน 11 (2515-2516): 6914.

Eileen M. Trauth, “Information resource management,” Encyclopedia of Library and Information Science 43 (1988): 93-112.

Robert K. Lane and Daniel A. Livingstone, “Lakes and lake systems,” Encyclopedia Britannica (Macropaedia) 10 (1974): 613.

(6) วิทยานิพนธ์

ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์, “ชื่อวิทยานิพนธ์,” (ระดับปริญญา \ สาขาวิชา หรือภาควิชา \ คณะ \ มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา), หน้า (ถ้ามี).

การอ้างอิงวิทยานิพนธ์ ให้ระบุ ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์ ชื่อวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญา ชื่อภาควิชา หรือสาขาวิชา คณะ ชื่อมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา เลขหน้า

❖ ผู้เขียนวิทยานิพนธ์

- ใช้หลักเดียวกับผู้แต่ง

❖ ชื่อวิทยานิพนธ์

- ใช้หลักเดียวกับชื่อบทความในวารสาร

❖ ระดับปริญญา

- ใช้คำว่า วิทยานิพนธ์ปริญญาโท หรือ Master's thesis สำหรับวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท และใช้คำว่า วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก หรือ Doctoral dissertation สำหรับวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก โดยเขียนไว้ในวงเล็บ ( )

❖ ชื่อภาควิชาหรือสาขาวิชา คณะ มหาวิทยาลัย

- หลังข้อความนี้ ใส่เครื่องหมายจุลภาค (,)

❖ **ปีพิมพ์**

- ใช้ตามที่ปรากฏบนหน้าปกของวิทยานิพนธ์
- หลังข้อความนี้ ปิดวงเล็บ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,)

ตัวอย่าง การเขียนเชิงบรรณอ้างอิงจากวิทยานิพนธ์

จิตรลดา ดิษยนันท์, “กลยุทธ์ในการผลิตรายการละครโทรทัศน์ของบริษัทกันตนาวิดีโอ โปรดักชั่น จำกัด,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538), หน้า 99.

Napaporn Kaewnimitchai, “An analysis of college student culture in Thai Higher Education Institutions,” (Doctoral dissertation, Graduate School, Chulalongkorn University, 1996), p. 209.

(7) การเขียนเชิงบรรณอ้างอิงจากเอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่ และเอกสารอื่นๆ

- วิธีการอ้างอิงให้หลักเกณฑ์เช่นเดียวกับหนังสือ
- ชื่อเรื่องให้พิมพ์อยู่ในเครื่องหมาย “.....”
- ท้ายสุดให้วงเล็บคำว่า (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

ตัวอย่าง การเขียนเชิงบรรณอ้างอิงจากเอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่ และเอกสารอื่นๆ

สังัด เปล่งวาณิช, “เรื่องกิจการสาธารณสุขที่สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพทรงริเริ่ม หรือปรับปรุงให้ก้าวหน้า,” บรรยาย ณ พระที่นั่งสิวิโมกขพิมานในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ, 29 กรกฎาคม 2505. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

นิคม จันทวิฑูร, “การกระจายรายได้และแรงงาน,” เอกสารในการสัมมนาเรื่องสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในรอบปี 2519 และแนวโน้มในอนาคตปี 2520 เสนอที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 24 กุมภาพันธ์ 2520. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์, “คำวินิจฉัยที่ 20/2528 เรื่อง นายวิญญู หงส์พงศ์ กับพวกร้องทุกข์ให้เพิกถอนประกาศกระทรวงสาธารณสุข,” 6 กันยายน 2528.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, “มติคณะรัฐมนตรี ที่ สร. 0404/ว. 50 เรื่อง การลงโทษข้าราชการที่กระทำความผิดวินัยกรณีทุจริตในการสอบ,” 12 เมษายน 2511.

คณะกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรม (สถานิติบัญญัติแห่งชาติ), “บันทึกการประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ..., ครั้งที่ 5/2521,” 2 สิงหาคม 2521

กรมสรรพากร, “หนังสือที่ กค. 0802/10123,” 22 สิงหาคม 2528.

“เรื่องงบประมาณการจ่ายเงินแผ่นดิน ร.ศ. 111-112,” หอจดหมายเหตุแห่งชาติ, น.1.3 เลขที่ 3,10, 11.

Suthilak Ambhanwong, “Present scene in library education in universities, Thailand,” Paper presented at the 1st Conference on Asian Cooperation, Taipei, Taiwan, 19-22 August 1974.

(8) การเขียนเชิงอรรถอ้างอิงจากการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ \\\ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์, \\\ตำแหน่ง (ถ้ามี), \\\วัน เดือน ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ .

การอ้างอิงการสัมภาษณ์ ให้ระบุคำว่า สัมภาษณ์ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่ง(ถ้ามี) วัน เดือน ปีที่ทำการสัมภาษณ์

❖ ผู้ให้สัมภาษณ์

- ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับผู้แต่ง โดยระบุชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ครั้งละ 1 คน
- ถ้าสัมภาษณ์หลายคนในหน่วยงานเดียวกันพร้อมกัน ให้ระบุชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ทีละคน
- ตำแหน่งของผู้ให้สัมภาษณ์เท่าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สัมภาษณ์ (ถ้ามี)

ตัวอย่าง การเขียนเชิงอรรถอ้างอิงจากการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ เทียนฉาย กิระนันท์, อธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2 มิถุนายน 2539.

Interview with Vishidh Prachuabmoh, Director, Institute of Population Studies, Chulalongkorn University, 25 February 1977.

2.3.2 การเขียนเชิงอรรถอ้างอิงเมื่ออ้างเอกสารซ้ำ

ในการเขียนเชิงอรรถของเอกสารที่อ้างถึงเป็นครั้งแรกให้ลงรายการอย่างสมบูรณ์ แต่ถ้ามีการอ้างเอกสารเรื่องนั้นซ้ำอีก ให้ใช้วิธีเขียนดังนี้

การอ้างเอกสารเรื่องนั้นซ้ำโดยไม่มีเอกสารอื่นมาคั่น ถ้าเป็นเอกสารภาษาไทยให้ใช้ว่า เรื่องเดียวกัน ถ้าเป็นเอกสารภาษาต่างประเทศให้ใช้ว่า **Ibid.** แต่ถ้าเอกสารเรื่องเดียวกันนั้นมาจากหน้าที่อ้างถึงต่างหน้ากัน ให้ ระบุเลขหน้าไปด้วย เช่น

เรื่องเดียวกัน, หน้า 13.

Ibid., p. 19.

แต่ถ้ามีการอ้างเอกสารนั้นซ้ำในบทเดียวกัน โดยมีเอกสารอื่นมาคั่น ให้ลงรายการย่อโดยตัดข้อความส่วนที่เป็นสถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีพิมพ์ ออกได้

ตัวอย่าง การเขียนเชิงอรรถอ้างอิงเมื่ออ้างเอกสารซ้ำ

¹ จจร สุขพานิช, ฐานันดรไพร่ (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519), หน้า 2.

² เจริญ อินทรเกษตร, “ฐานันดร,” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน 11 (2515-2516): 6914.

³ จจร สุขพานิช, ฐานันดรไพร่, หน้า 13.

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 35.

⁵ เจริญ อินทรเกษตร, “ฐานันดร,” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 11: 6914.

¹William A. Katz, Introduction to reference work, 2nd ed. (New York: McGraw-Hill, 1974), 1: 13.

²Ibid., p. 21.

³Karl W. Deutsch, Nationalism and social communication: An Inquiry into the foundation of nationality, 2nd ed. (Cambridge, MA: MIT Press, 1967), p. 6.

⁴Katz, Introduction to reference work, 2: 217.

⁵Ibid., p. 232.

⁶Rutherford D. Rogers and David C. Weber, University library administration, (New York: H. W. Wilson, 1971), pp. 3.8-3.9.

2.3.3 การพิมพ์เชิงบรรณอ้างอิง

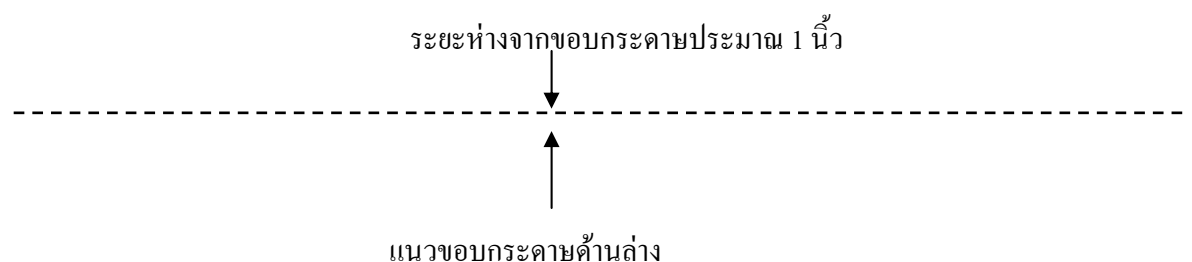
การพิมพ์เชิงบรรณอ้างอิงให้ใช้ตัวเลขอารบิก หรือตัวเลขไทย อย่างใดอย่างหนึ่งตลอดทั้งวิทยานิพนธ์ (กรณีที่ใช้เลขไทย ตัวเลขอื่นๆในเนื้อหาวิทยานิพนธ์และเลขหน้าต้องพิมพ์เลขไทยด้วย ยกเว้นตัวเลขประกอบเอกสารอ้างอิงภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวเลขอารบิก) โดยพิมพ์ยกลอยขึ้นเหนือบรรทัดเล็กน้อย (Superscript) ณ ตำแหน่งที่ต้องการอ้างอิง ไม่ต้องมีเครื่องหมายวงเล็บ เริ่มด้วยหมายเลข 1 เรียงลำดับต่อเนื่องไปจนจบบท เมื่อขึ้นบทใหม่ให้เริ่มด้วยหมายเลข 1 ใหม่ทุกบท และพิมพ์รายการเชิงบรรณอ้างอิงท้ายหน้า รายการเชิงบรรณอ้างอิงให้พิมพ์ไว้ส่วนล่างของแต่ละหน้าที่อ้างอิง และให้แยกจากเนื้อเรื่องโดยขีดเส้นคั่นขวางจากแนวพิมพ์ด้านซ้ายของกระดาษ ยาวประมาณ 2 นิ้ว และพิมพ์เชิงบรรณได้เส้นนี้ ห่างเส้นประมาณ 0.5 นิ้ว บรรทัดแรกของแต่ละรายการให้ย่อหน้า ตรงกับย่อหน้าของเนื้อหาวิทยานิพนธ์ โดยเขียนหมายเลขกำกับหน้ารายการอ้างอิง ยกลอยเหนือแนวบรรทัด ให้ตรงกับหมายเลขที่อ้างอิงในเนื้อความในหน้านั้นๆ ถ้าเชิงบรรณมีเกินกว่า 1 บรรทัด บรรทัดต่อมาให้พิมพ์ตรงกับแนวพิมพ์ด้านซ้ายทุกบรรทัดจนจบรายการ โดยให้บรรทัดสุดท้ายของข้อความในเชิงบรรณอยู่ห่างจากขอบกระดาษด้านล่าง ประมาณ 1 นิ้ว ข้อความของเชิงบรรณอ้างอิงทุกรายการต้องจบลงในหน้าเดียวกัน ครอบคลุมจำนวนหมายเลขที่อ้างอิงอยู่ในแต่ละหน้า ยกเว้นถ้าเชิงบรรณรายการโดยยาวมาก และไม่มีเชิงบรรณข้ออื่นตามมาในหน้าเดียวกัน ให้พิมพ์ต่อในหน้าถัดไปได้

ตัวอย่าง

กระบวนการประเมินความต้องการเป็นเทคนิคที่จะช่วยให้งานบริหาร โรงเรียนของครูใหญ่ เป็นที่ยอมรับของครู อาจารย์ นักเรียน และชุมชน สมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานมองเห็น¹

---

¹สุรพันธ์ ยันต์ทอง, การบริหารโรงเรียน: นวัตกรรม เทคนิค ประสพการณ์ (กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2533), หน้า 133.

2.3.4 การอ้างอิงในเชิงบรรณเสริมความ

ในกรณีที่ผู้เขียนประสงค์จะอธิบายหรือขยายความ หรือให้ความหมายของศัพท์เฉพาะที่คิดว่าผู้อ่านไม่ทราบ หรืออธิบายความหมายในเนื้อหาเพื่อให้เข้าใจชัดเจนขึ้น เรียกว่า **การอ้างอิงในเชิงบรรณเสริมความ** (content footnotes) ให้แยกส่วนที่เสริมความนั้นออกมาต่างหาก พิมพ์ไว้ที่ส่วนล่างของแต่ละหน้าที่อ้างอิงในทำนองเดียวกันกับการพิมพ์รายการเชิงบรรณปกติ ถ้าคำอธิบายหรือขยายความที่ปรากฏในเชิงบรรณเสริมความนั้น ไม่ใช่เนื้อหาที่ผู้เขียน เขียนขึ้นเอง แต่มีแหล่งที่มาที่สามารถอ้างอิงได้เช่นเดียวกับรายการเชิงบรรณปกติ ให้ลงรายการอ้างอิงไว้ด้วยตามหลักเกณฑ์ข้างต้นแล้วแต่กรณี โดยพิมพ์ไว้ในวงเล็บต่อท้ายข้อความเชิงบรรณเสริมความ (ดูตัวอย่างด้านล่าง)

สัญลักษณ์ที่กำกับเชิงบรรณเสริมความอาจใช้เครื่องหมาย ดอกจัน (*) หรือ ตัวเลข ก็ได้ ในกรณีที่ใช้เครื่องหมายดอกจัน มีแนวทางว่าให้ใช้เครื่องหมายดอกจันในแต่ละหน้าไม่เกินจำนวน 3 ดอกจัน (***) หากในหน้าเดียวกันจำเป็นต้องมีเชิงบรรณเสริมความเป็นลำดับที่ 4 และลำดับที่ 5 ให้ใช้เครื่องหมายกริช [dagger (†) และ double dagger (††)] กำกับตามลำดับ

เพื่อความสะดวกแก่การอ่านและทำความเข้าใจได้ง่ายส่วนเสริมความนี้ให้เขียนไว้จนจบส่วนเสริมความในหน้าเดียวกันกับคำหรือข้อความที่ต้องการขยายความเพิ่มเติม

หมายเหตุ เชิงบรรณเสริมความ ใช้ในการอ้างอิงได้ทั้ง การอ้างอิงแบบนามปี การอ้างอิงแบบตัวเลข และการอ้างอิงแบบเชิงบรรณ ถ้าใช้กับการอ้างอิงแบบตัวเลข และการอ้างอิงแบบเชิงบรรณ ควรใช้เครื่องหมายดอกจัน(*) เป็นสัญลักษณ์กำกับเชิงบรรณเสริมความ เพื่อให้แตกต่างกับตัวเลขที่ใช้ในการอ้างอิงแบบตัวเลข และการอ้างอิงแบบเชิงบรรณ

ตัวอย่าง

3. การแสดงลีลา*และท่วงทำนองเขียน

* ลีลาเป็นคำมาจากภาษาบาลี แปลว่า การเยื้องกราย ลีลาแห่งกระบวนความร้อยแก้วนั้น ได้แก่ การเลือกเฟ้นถ้อยคำมาใช้แสดงความหมาย การนำคำที่เลือกเฟ้นนั้นมารวมเข้าเป็นประโยคและการจัดประโยคในรูปแบบต่างๆ ให้ต่อเนื่องกันเป็นข้อความ ส่วนการเลือกเฟ้นถ้อยคำ การจัดประโยคซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลนั้นเรียกว่า “ท่วงทำนองเขียน” (เปลื้อง ณ นคร 2511: 160)

ตัวอย่าง

...ในบางประเทศอาจมีข้อกำหนดให้เจ้าของลิขสิทธิ์ต้องจดทะเบียนในวรรณกรรมนั้นด้วย**

**สำหรับประเทศไทยกฎหมายมิได้กำหนดให้เจ้าของลิขสิทธิ์ต้องทำการจดทะเบียนลิขสิทธิ์

ตัวอย่าง

...สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้จัดการประกวดหนังสือชนิดต่างๆ รวมทั้งหนังสือสำหรับเด็กด้วย และมีการประกาศรายชื่อหนังสือที่ได้รับรางวัลในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติซึ่งได้จัดขึ้นทุกๆ ปี ***

***ดูเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ค., หน้า 132.

บทที่ 3

รายการอ้างอิง (REFERENCES)

รายการอ้างอิงมีประโยชน์ในการให้ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับผู้สนใจ ได้ติดตามเอกสารและแหล่งข้อมูลต่างๆที่อ้างอิงในวิทยานิพนธ์นั้นได้ถูกต้อง ดังนั้น รายการอ้างอิงจะต้องตรงกับรายการที่ผู้เขียนอ้างอิงไว้ในเนื้อหาวิทยานิพนธ์ทุกรายการ ข้อมูลในรายการอ้างอิงต้องมีรายละเอียดถูกต้องครบถ้วนและสมบูรณ์ วิธีที่จะให้แน่ใจว่าข้อมูลในรายการอ้างอิงถูกต้องและสมบูรณ์ คือ ให้ตรวจสอบรายการอ้างอิงแต่ละรายการ ด้วยการอ้างอิงที่ปรากฏในเล่มและเอกสารต้นฉบับ

การอ้างอิงเอกสารและแหล่งข้อมูลต่างๆในวิทยานิพนธ์ ไม่ว่าจะใช้ การอ้างอิงแบบนาม-ปี, แบบตัวเลข หรือ การอ้างอิงแบบเชิงอรรถ เป็นการอ้างถึงงานที่สนับสนุนเกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ ดังนั้นเมื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เสร็จ ให้รวบรวมรายการเอกสารและแหล่งข้อมูลอ้างอิงต่างๆเหล่านั้นทุกรายการ ไว้ในรายการอ้างอิง(REFERENCES)ท้ายวิทยานิพนธ์ ถ้ามีเอกสารหรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องแต่ไม่ได้นำมาอ้างอิงและผู้เขียนวิทยานิพนธ์ประสงค์จะนำมารวมไว้ด้วย ให้พิมพ์ต่อจากรายการอ้างอิง โดยขึ้นหน้าใหม่และใช้คำว่า บรรณานุกรม (Bibliography)

เมื่อใช้วิธีการเขียนรายการอ้างอิงแบบใดแล้ว
ให้ใช้วิธีการนั้น ตลอดทั้งวิทยานิพนธ์

ต่อไปนี้จะได้กล่าวถึง การเขียนรายการอ้างอิง การเรียงลำดับรายการอ้างอิง การใช้คำย่อ และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน

3.1 การเขียนรายการอ้างอิง

การเขียนรายการอ้างอิงในขั้นสุดท้ายนี้ ในเนื้อความไม่ว่าผู้เขียนได้อ้างอิงเอกสารหรือแหล่งข้อมูลต่างๆแบบนาม-ปี อ้างอิงแบบตัวเลข หรืออ้างอิงแบบเชิงอรรถ ให้ใช้รูปแบบ(Format)การเขียนรายการอ้างอิงเหมือนกัน โดยตลอดตามประเภทของเอกสารหรือแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น หนังสือ บทความในหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สารานุกรม วิทยานิพนธ์ จุลสาร เอกสารอัดสำเนา ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่ออินเทอร์เน็ต และการสัมภาษณ์ ฯลฯ การเขียนรายการอ้างอิงในคู่มือนี้มีอยู่สองรูปแบบ (ต่อไปจะเรียกว่า แบบที่ 1 และ แบบที่ 2 ตามลำดับ) ซึ่งมีข้อแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย คือ

แบบที่ 1 ปีพิมพ์ อยู่ท้ายรายการ ก่อนเลขหน้า(ถ้ามี)

แบบที่ 2 ปีพิมพ์ ตามหลังชื่อ ผู้แต่ง

สำหรับรายละเอียดการเขียนรายการอ้างอิงตามประเภทของเอกสารหรือข้อมูลแต่ละแบบมีดังนี้

3.1.1 หนังสือ

แบบที่ 1	ผู้แต่ง.\\ ชื่อหนังสือ.\\ เล่มที่หรือจำนวนเล่ม(ถ้ามี),\\ครั้งที่พิมพ์ (ถ้ามี).\\ชื่อชุดหนังสือและลำดับที่(ถ้ามี).\\ สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์, \ ปีพิมพ์.
แบบที่ 2	ผู้แต่ง.\\ ปีพิมพ์. \\ ชื่อหนังสือ.\\ เล่มที่หรือจำนวนเล่ม (ถ้ามี),\\ครั้งที่พิมพ์(ถ้ามี).\\ชื่อชุดหนังสือและลำดับที่ (ถ้ามี).\\ สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์.

ผู้เขียนสามารถเลือกใช้แบบที่ 1 หรือแบบที่ 2 ก็ได้ แต่ให้ใช้แบบเดียวกันโดยตลอด สำหรับแบบที่ 2 บางสาขาวิชาจะกำหนดให้ปีพิมพ์อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ ( ) ตามระบบการอ้างอิงแบบAPA Style ก็ได้

ข้อมูลที่จำเป็นต้องมี ได้แก่ ชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีพิมพ์ ข้อมูลอื่นๆ ที่ระบุเพิ่มเติมเพื่อความชัดเจนของรายการอ้างอิงนั้น ได้แก่ ครั้งที่พิมพ์ ชื่อชุดหนังสือ และจำนวนหน้าทั้งหมด ซึ่งมีวิธีเขียนดังนี้

❖ ผู้แต่งหรือบรรณาธิการ

- ถ้าผู้แต่งเป็นชาวต่างประเทศ ให้ลง **ชื่อสกุล** ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อต้นและชื่อกลาง (ถ้ามี)
- ใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) แบ่งชื่อสกุลและอักษรย่อของชื่อต้น กับชื่อกลาง เช่น
Reynolds, F. E.
Fontana, D., Jr.
- ถ้าผู้แต่งเป็นชาวไทย ให้ลงชื่อก่อนแล้วตามด้วยนามสกุล ในกรณีที่เขียนเอกสารเป็นภาษาต่างประเทศ อาจใช้แนวทางเดียวกันกับผู้แต่งชาวต่างประเทศได้
- ผู้แต่งชาวไทย มีฐานันดรศักดิ์ บรรดาศักดิ์ ให้**พิมพ์ชื่อ** ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และฐานันดรศักดิ์ หรือ บรรดาศักดิ์ เช่น
 ธรรมศักดิ์มนตรี, เจ้าพระยา
 วิจิตรวาทการ, หลวง
- ถ้าผู้แต่ง 2 คน หรือมากกว่า 2 คน แต่ไม่เกิน 6 คน ลง**ชื่อผู้แต่งทุกคน** ให้ใช้คำว่า และ หรือ , and ก่อนชื่อผู้แต่งคนสุดท้าย แต่ถ้ามีผู้แต่ง 6 คน หรือมากกว่านั้นขึ้นไป ให้ใช้คำว่า **และคนอื่นๆ** สำหรับภาษาไทย และให้ใช้ **et al.** หรือ **and others** สำหรับภาษาต่างประเทศ เว้นแต่สาขาวิชานั้นๆ จะนิยมให้ระบุชื่อผู้แต่งทุกคนหรือระบุอย่างอื่น

ตัวอย่าง

Fukutake, T., and Morioka, K.

Hanson, H., Borlaug, N. E., and Anderson, R. G.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ สุชาติ สวัสดิ์ศรี

สุทัศนีย์ บุญคง, วิมล พาณิชยการ, อรุณี จันทรสนิท, จริยา เล็กประยูร และ วิณา เมฆวิชัย.

Stevenson, H. W., et al.

Wilson, K., and others.

วิญญู อังคนารักษ์ และคนอื่นๆ.

(อีกวิธีหนึ่งที่มีผู้เขียนใช้กัน คือกลับชื่อสกุลเฉพาะผู้แต่งคนแรก ส่วนคนที่สองเป็นต้นไป เขียนตามที่ปรากฏ เช่น **Hanson, H., N. E. Borlaug, and R. G. Anderson.**)

- ถ้าผู้แต่งเป็นสถาบัน ควรคำนึงถึงแนวทางดังต่อไปนี้ด้วย คือต้องพยายามให้ผู้อ่านไม่สับสนระหว่างสถาบันที่อ้างถึงนั้นกับสถาบันอื่นๆ ทั้งนี้ถ้าเป็นหน่วยงานรัฐบาล อย่างน้อยต้องอ้างถึง **ระดับกรม** หรือเทียบเท่าและเขียนอ้างชื่อหน่วยงานระดับสูงมาก่อน โดยให้ **เขียนกลับคำนำหน้า** ดังนี้

มหาดไทย, กระทรวง. กรมการปกครอง.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมสามัญศึกษา.

สาธารณสุข, กระทรวง. กรมควบคุมโรคติดต่อ.

การปกครอง, กรม.

ประชาสัมพันธ์, กรม.

- ถ้าไม่มีชื่อผู้แต่ง ให้เขียนชื่อเรื่องในตำแหน่งของผู้แต่ง

- ถ้าเป็นหนังสือที่มีบรรณาธิการ และผู้อ้างอิงต้องการอ้างถึงหนังสือทั้งเล่ม ให้เขียนชื่อ **บรรณาธิการ** แทนผู้แต่ง และใส่คำว่า **บรรณาธิการ** สำหรับเอกสารภาษาไทย และคำว่า **ed.** หรือ **eds.** แล้วแต่กรณีสำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ เช่น **Forbes, S. M., ed.**

- ปิดท้ายชื่อผู้แต่งหรือบรรณาธิการด้วยเครื่องหมาย **มหัพภาค (.)** เช่น ตีรณ พงศ์มพัฒน์ และจารุมา อึ้งกุล, บรรณาธิการ.

❖ ชื่อหนังสือ

- ชื่อหนังสือที่เป็นภาษาต่างประเทศให้ **พิมพ์ตัวใหญ่เฉพาะอักษรตัวแรก** ของชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องรอง (ถ้ามี) ซึ่งมักพิมพ์ตามหลังเครื่องหมาย **มหัพภาคคู่ (:)** และชื่อเฉพาะ

- พิมพ์ **ตัวหนา** หรือ **ขีดเส้นใต้** หรือพิมพ์**ตัวเอน** อย่างหนึ่งอย่างใดเพียงแบบเดียว หรือใช้ตัวอักษรพิมพ์ปกติตาม**ความนิยมในสาขาวิชานั้นๆ** ในกรณีที่เป็นหนังสือทางด้านวิทยาศาสตร์ อาจพิมพ์โดยไม่ใช้ตัวหนาหรือขีดเส้นใต้ได้ ทั้งนี้ ต้องพิมพ์ชื่อ พืช สัตว์ และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ที่เป็นภาษาละติน โดยใช้ตัวเอน ตัวหนา หรือขีดเส้นใต้ อย่างหนึ่งอย่างใด

- ลงข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการสืบค้น เช่น ครั้งที่พิมพ์ (3rd ed.) เล่มที่ (vol.2) ตามหลังชื่อเรื่องโดยค้นด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

- จบข้อความส่วนนี้ด้วยเครื่องหมาย **มหัพภาค (.)**

❖ ในกรณีที่ชื่อหนังสือที่อ้างอิงมีหลายเล่ม หรือพิมพ์หลายครั้ง หรือเป็นชุด หรือมีลำดับที่

- ให้ลงข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการสืบค้น โดยระบุไว้หลังชื่อเรื่องตามลำดับ โดยแต่ละรายการคั่นด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

❖ สถานที่พิมพ์และสำนักพิมพ์

- ให้ระบุชื่อจังหวัดหรือชื่อเมือง ถ้าชื่อเมืองไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย หรืออาจทำให้สับสนกับเมืองอื่น ให้ระบุชื่อจังหวัดหรือเมืองหรือประเทศที่สำนักพิมพ์นั้นตั้งอยู่

- ถ้าในเอกสารนั้น มีชื่อสำนักพิมพ์ตั้งอยู่ในเมืองมากกว่า 1 เมือง ให้เลือกเมืองแรก

- พิมพ์เฉพาะชื่อสำนักพิมพ์ ส่วนคำระบุสถานะของสำนักพิมพ์ เช่น **พ.บ.ก., บริษัท, Publishers, Co., Ltd. หรือ Inc.** ให้ตัดออก สำนักพิมพ์ที่เป็นของสมาคม มหาวิทยาลัย ให้ระบุชื่อเต็ม เช่น สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, University of Tokyo Press เป็นต้น

- ถ้าไม่ปรากฏสำนักพิมพ์หรือสถานที่พิมพ์ ให้ระบุ **(ม.ป.ท.)** หรือ **(น.ป.)** อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ ( ) แล้วแต่กรณี

- ถ้าใช้แบบที่ 1 จบข้อความส่วนนี้ด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ถ้าใช้แบบที่ 2 จบด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

❖ ปีพิมพ์

- ระบุปีที่พิมพ์งานนั้น (สำหรับงานที่ไม่ตีพิมพ์เผยแพร่ ปีพิมพ์ หมายถึงปีที่ผลิตงานนั้น)

- งานที่อยู่ระหว่างการจัดพิมพ์เผยแพร่ ให้ใช้คำอยู่ในวงเล็บว่า (กำลังจัดพิมพ์) หรือ (in press) แล้วแต่ภาษาของงานนั้นๆ

- ถ้าใช้แบบที่ 2 ให้เขียนปีพิมพ์ต่อจากชื่อผู้แต่งหรือ บรรณาธิการ

- ถ้าไม่ปรากฏปีพิมพ์ ให้ระบุตัวอักษรอยู่ในวงเล็บว่า **(ม.ป.ป.)** หรือ **(n.d.)** แล้วแต่กรณี

- จบด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

ตัวอย่าง การเขียนรายการอ้างอิงหนังสือ แบบนาม-ปี และแบบเชิงบรรณ แบบที่ 1**ภาษาไทย**

ขจร สุขพานิช. ฐานันดรไพร่. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2519.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. รวมบทความวิชาการด้านเศรษฐกิจและสังคม.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2519.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะรัฐศาสตร์. แผนกวิชาการปกครอง. รายงานการสัมมนาเรื่องปัญหาของรัฐ-วิสาหกิจ

ไทย. กรุงเทพมหานคร: แผนกวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ สุชาติ สวัสดิ์ศรี, บรรณาธิการ. ประวัติศาสตร์และนักประวัติศาสตร์ไทย.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น, 2519.

เจิดชาย เหล่าหกล้า. สังคมวิทยาชนบท. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2519.

เดิม วิภาคย์พจนกิจ. ประวัติศาสตร์อีสาน. 2 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: สำนักพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2515.

แน่น, จอร์จ; วอลดอร์ฟ, แดน; และ ไรซ์, โรเบิร์ต อี. มหาวิทยาลัยกับชุมชนเมือง. แปลโดย อับสร ทรัพย์อัน และคนอื่นๆ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2518.

ประชาสัมพันธ์, กรม. รวมบทความเกี่ยวกับสถานการณ์ในประเทศไทย. พระนคร: กรมประชาสัมพันธ์, 2504.

ประพัฒน์ ตรีณรงค์. พระประวัติและงานสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ- ชนบุรี: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2516.

พระราชวรมณี. ปรัชญาการศึกษาของไทย. พระนคร: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2518.

ไพฑูริย์ มีกุล. การปฏิรูปการปกครองมณฑลอีสาน พ.ศ. 2436-2453. เอกสารการนิเทศการศึกษา. ฉบับที่ 149. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิสิตกร กรมการฝึกหัดครู, 2517.

วิจิตรวาทการ, หลวง. ศาสนาสากล เปรียบเทียบศาสนา ลัทธิ และปรัชญาต่างๆ ทั่วโลก. 5 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2.

พระนคร: โรงพิมพ์ ส.ธรรมภักดี, 2498-2501.

วิชาการ, กรม. จุดประสงค์ในการสอน. พระนคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2518.

วิญญู อังคนารักษ์ และคนอื่นๆ. กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายพัฒนาการเมืองและการปกครอง สำนักนโยบายและแผนมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย, 2516.

สมบูรณ์ ไพรินทร์. บันทึกเหตุการณ์ทางการเมืองตั้งแต่ 24 มิถุนายน 2475-25 ธันวาคม 2515. 2 เล่ม. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.).

สุธรรม พงศ์สำราญ, วิรัช ฌ สงขลา และพึงใจ พึ่งพานิช. หลักการประกันวินาศภัย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2519.

ภาษาอังกฤษ

College bound seniors. Princeton, NJ: College Board Publications, 1979.

Elliott, H. Public personnel administration: A value perspective. Reston, VA: Reston, 1985.

Fontana, D., Jr. Classroom control: Understanding and building classroom behavior. London: The British Psychological Society, 1985.

Burris-Meyer, H., and Cole, E. C. Theatres and auditoriums. 2nd ed. with new supplement. New York: Robert E. Krieger, 1975.

Fletcher, R. The making of sociology: A study of sociology theory. vol. 1. Beginnings and foundations. New York: Charles Scribner's Sons, 1971.

Foucault, M. The archaeology of knowledge. Translated by A. M. Sheridan Smith. London: Tavistock Publications, 1972.

- Fukutake, T., and Morioka, K., eds. Sociology and social development in Asia: Proceedings of the symposium. Tokyo: University of Tokyo Press, 1974.
- Katz, W. A. Introduction to reference work. 2 vols. 2nd ed. New York: McGraw-Hill, 1974.
- Lauer, J. M., and others. Four worlds of writing. 2nd ed. New York: Harper & Row, 1985.
- Letheridge, S., and Camnon, C. R., eds. Bilingual education: Teaching English as a second language. New York: Praeger, 1980.
- Thailand. Office of the National Education Commission. A research report on higher education system : A case study of Thailand. Bangkok: Office of the National Education Commission, 1977.

ตัวอย่าง การเขียนรายการอ้างอิงหนังสือ แบบนาม-ปี และแบบเชิงบรรณแบบที่ 2

การเขียนรายการอ้างอิง แบบที่ 2 ให้ระบุ ปีพิมพ์ ตามหลังชื่อผู้แต่ง
ที่สำคัญให้เลือกใช้แบบใดแบบหนึ่งเพียงแบบเดียวโดยตลอด

ภาษาไทย

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะรัฐศาสตร์, แผนกวิชาการปกครอง. 2518. รายงานการสัมมนาเรื่องปัญหาของ
รัฐวิสาหกิจไทย. กรุงเทพมหานคร: แผนกวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ สุชาติ สวัสดิ์ศรี, บรรณาธิการ. 2519. ประวัติศาสตร์และนักประวัติศาสตร์ไทย.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น.
- แน้ช, จอร์จ; วอลดอร์ฟ, แคน; และ ไรซ์, โรเบิร์ต อี. 2518. มหาวิทยาลัยกับชุมชนเมือง. แปลโดย อัปสร ทริย
อัน และคนอื่นๆ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา.

ภาษาอังกฤษ

- Katz, W. A. (1974). Introduction to reference work. 2 vols. 2nd ed. New York: McGraw-Hill.
- Lauer, J. M., and others. (1985). Four worlds of writing. 2nd ed. New York: Harper & Row.
- Letheridge, S., and Comnon, C. R., eds. (1980). Bilingual education : Teaching English as a second language.
New York: Praeger.
- Thailand. (1977). Office of the National Education Commission. A research report on higher education system:
A case study of Thailand. Bangkok: Office of the National Education Commission.

ตัวอย่าง การเขียนรายการอ้างอิงหนังสือ แบบตัวเลข

ให้ลงรายการอ้างอิงเรียงตามลำดับตัวเลขที่อ้างอิงในเนื้อความ โดยพิมพ์ตัวเลขอยู่ในวงเล็บ ( ) หรือ [ ]
โดยไม่ต้องเรียงตัวอักษร ไม่ต้องแยกภาษา และประเภทของเอกสาร

แบบที่ 1 (ปีพิมพ์อยู่ท้ายรายการ)

- (1) ขจร สุขพานิช. ฐานันดรไพร่. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.
- (2) ไพฑูรย์ มีกุล. การปฏิรูปการปกครองมณฑลอีสาน พ.ศ. 2436-2453. เอกสารการนิเทศการศึกษา, ฉบับที่ 149. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2517.
- (3) Fukutake, T., and Morioka, K., eds. Sociology and social development in Asia: Proceedings of the symposium. Tokyo: University of Tokyo Press, 1974.
- (4) ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และสุชาติ สวัสดิ์ศรี, บรรณาธิการ. ประวัติศาสตร์และนักประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น, 2519.
- (5) ประพัฒน์ ตรีณรงค์. พระประวัติและงานสมเด็จพระมหาพรตเจ้าราชูปถัมภ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ-ธนบุรี: สำนักพิมพ์แพรววิทยา, 2516.
- (6) Fletcher, R. The making of sociology: A study of sociology theory. vol. I: Beginnings and foundations. New York: Charles Scribner's Sons, 1971.
- (7) วิจิตรวาทการ, หลวง. ศาสนาสาเกต เปรียบเทียบศาสนา ลัทธิ และปรัชญาต่างๆ ทั่วโลก. 5 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: โรงพิมพ์ ส.ธรรมภักดี, 2498-2501.
- (8) เดิม วิชาญพงษ์. ประวัติศาสตร์อีสาน. 2 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: สำนักพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2515.

แบบที่ 2 (ระบุ ปีพิมพ์ ตามหลังชื่อผู้แต่ง)

- (1) ขจร สุขพานิช. (2519). ฐานันดรไพร่. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- (2) ไพฑูรย์ มีกุล. (2517). การปฏิรูปการปกครองมณฑลอีสาน พ.ศ. 2436-2453. เอกสารการนิเทศการศึกษา, ฉบับที่ 149. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู. 2517.
- (3) Fukutake, T., and Morioka, K., eds. (1974). Sociology and social development in Asia: Proceedings of the symposium. Tokyo: University of Tokyo Press.
- (4) ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และสุชาติ สวัสดิ์ศรี, บรรณาธิการ. (2519). ประวัติศาสตร์และนักประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น.
- (5) ประพัฒน์ ตรีณรงค์. (2516). พระประวัติและงานสมเด็จพระมหาพรตเจ้าราชูปถัมภ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ-ธนบุรี: สำนักพิมพ์แพรววิทยา.
- (6) Fletcher, R. (1971). The making of sociology: A study of sociology theory. vol. I: Beginnings and foundations. New York: Charles Scribner's Sons.
- (7) วิจิตรวาทการ, หลวง. (2498-2501). ศาสนาสาเกต เปรียบเทียบศาสนา ลัทธิ และปรัชญาต่างๆ ทั่วโลก. 5 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: โรงพิมพ์ ส.ธรรมภักดี.
- (8) เดิม วิชาญพงษ์. (2515). ประวัติศาสตร์อีสาน. 2 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: สำนักพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.

3.1.2 หนังสือพิมพ์ในโอกาสพิเศษ

หนังสือพิมพ์ในโอกาสพิเศษ เช่น หนังสืองานศพ งานวันสถาปนา กฐิน หรืออื่นๆ ซึ่งถือเป็นเอกสารอ้างอิงที่สำคัญ ให้ลงรายการอ้างอิงเหมือนหนังสือธรรมดา โดยเพิ่มเติมรายละเอียดของหนังสือดังกล่าวไว้ในวงเล็บ ()ท้ายรายการ ตัวอย่างเช่น

ขจร สุขพานิช. เมื่อเซอร์ยอนเบาริงเข้ามาเจริญทางพระราชไมตรี. พระนคร: โรงพิมพ์พิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2497. (มหามกุฏราชวิทยาลัย พิมพ์ถวาย ม.จ. ชัชวาลิต เกษมสันต์ ในมงคลสมัยมีพระชนม์ 5 รอบ 12 มิถุนายน 2497).

ครูไทย. เมื่อคอมมิวนิสต์ครองเมือง. ใน อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต. หน้า 96-148. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2520. (คณะรัฐมนตรีจัดพิมพ์ถวายพระเกียรติและสดุดีวีรกรรม).

ตัวอย่างการเขียนรายการอ้างอิงหนังสือที่พิมพ์ในโอกาสพิเศษ หนังสือแปล ยกตัวอย่างเฉพาะแบบที่ 1 เท่านั้น ส่วนแบบที่ 2 ให้ระบุปีพิมพ์ตามหลังชื่อผู้แต่ง ที่สำคัญให้ใช้แบบใดแบบหนึ่งเพียงแบบเดียวโดยตลอด

3.1.3 หนังสือแปล

หนังสือแปล มีแบบและหลักเกณฑ์ในการบันทึกรายการอ้างอิงแต่ละแบบตามลำดับดังนี้

แบบที่ 1	ผู้แต่ง.\ \ ชื่อเรื่อง.\ \ แปลโดย ผู้แปล.\ \ สถานที่พิมพ์:\ \ สำนักพิมพ์,\ \ ปีพิมพ์.
-----------------	---

ตัวอย่าง

แน้ช, จอร์จ; วอลดอร์ฟ, แคน; และ ไพรซ์, โรเบิร์ต อี. มหาวิทยาลัยกับชุมชนเมือง. แปลโดย อัสตร ทริอัน และคนอื่นๆ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2518.

Foucault, M. *The archaeology of knowledge*. Translated by A. M. S. Smith. London : Tavistock, 1972.

แบบที่ 2	ผู้แต่ง.\ \ ปีพิมพ์.\ \ ชื่อเรื่อง.\ \ แปลโดย ผู้แปล.\ \ สถานที่พิมพ์:\ \ สำนักพิมพ์.
-----------------	---

ตัวอย่าง

แน้ช, จอร์จ; วอลดอร์ฟ, แคน; และไรซ์, โรเบิร์ต อี. 2518. มหาวิทยาลัยกับชุมชนเมือง. แปลโดย อัสตร ทริอัน และคนอื่นๆ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา.

Foucault, M. 1972. *The archaeology of knowledge*. Translated by A. M. S. Smith. London: Tavistock.

3.1.4 บทความในหนังสือ

บทความในหนังสือในที่นี้อาจหมายถึง ข้อเขียนบทหนึ่งในหนังสือเล่มเดียวกันที่มีผู้เขียนหลายคน มีแบบและหลักเกณฑ์ในการบันทึกรายการอ้างอิงดังนี้

แบบที่ 1 ชื่อผู้เขียนบทความ. \ ชื่อบทความ. \ ใน \ ชื่อบรรณาธิการ (ถ้ามี), \ ชื่อเรื่อง, \ เลขหน้า. \ สถานที่พิมพ์ : \ สำนักพิมพ์, \ ปีพิมพ์.

แบบที่ 1 ชื่อผู้เขียนบทความ. \ ปีพิมพ์. \ ชื่อบทความ. \ ใน \ ชื่อบรรณาธิการ(ถ้ามี), \ ชื่อเรื่อง, \ เลขหน้า. \ สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

การลงรายการต่างๆ ส่วนมากใช้หลักเกณฑ์เดียวกับหนังสือ ส่วนการระบุชื่อบรรณาธิการ กับ เลขหน้านั้น ให้ทำดังนี้

- การระบุชื่อบรรณาธิการให้เขียนชื่อต้น ชื่อกลาง (ถ้ามี) โดยใช้ชื่อย่อ และตามด้วยชื่อสกุลตามลำดับ
- ถ้ามีบรรณาธิการตั้งแต่ 2 คน ให้ใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นแต่ละชื่อ และใช้คำว่า และ (and) ก่อนชื่อสุดท้าย
- ระบุคำว่า (บรรณาธิการ) หรือ (ed.) หรือ (eds.) ภายในวงเล็บไว้หลังชื่อ เพื่อให้รู้ว่าบุคคลนั้นเป็นบรรณาธิการ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,)
- ส่วนเลขหน้า หมายถึงเลขหน้าที่ปรากฏในเล่ม ให้ระบุคำว่า หน้า หรือ p.(หน้าเดียว), pp. (หลายหน้า) และ ตามด้วยตัวเลขหน้า เช่น หน้า 467-468. หรือ pp. 467-468. หลังเลขหน้าใช้เครื่องหมาย มหัพภาค (.)

ตัวอย่าง แบบที่ 1

ชัยพร วิชชาวุธ. การสอนในระดับอุดมศึกษา. ใน การสอนและการวัดผลการศึกษา, หน้า 1-30. พระนคร: ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

สุมิตร คุณานุกร. การวางแผนการสอน. ใน ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (บรรณาธิการ), คู่มืออาจารย์ด้านการเรียนการสอน, หน้า 58-69. กรุงเทพมหานคร: หน่วยพัฒนาคณาจารย์ ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

Brown, R., and Dyer, A. F. Cell division in higher plants. In F. C. Steward (ed.), Plant physiology: An advanced treatise, pp. 49-90. New York: Academic Press, 1972.

Neales, T. F.; Trehame, K. J.; and Wareing, P. F. A relationship between net photosynthesis, diffusive resistance, and carboxylating enzyme activity in bean leaves. In M. D. Hatar; C. B. Osmond; and R. O. Slayter (eds.), Photosynthesis and photorespiration, pp.89-96. New York: Wiley Interscience, 1971.

ตัวอย่าง แบบที่ 2

ชัยพร วิชชาวุธ. 2518. การสอนในระดับอุดมศึกษา. ใน การสอนและการวัดผลการศึกษา, หน้า 1-30. พระนคร: ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Brown, R., and Dyer, A. F. 1972. Cell division in higher plants. In F. C. Steward (ed.), Plant physiology: An advance treatise, pp. 49-90. New York: Academic Press.

3.1.5 บทความในวารสาร

บทความในวารสาร มีแบบในการเขียนรายการอ้างอิง ดังนี้

แบบที่ 1 ผู้เขียนบทความ.\ \ ชื่อบทความ.\ \ ชื่อวารสาร\ ปีที่หรือเล่มที่\ (เดือน ปี): \ เลขหน้า.

แบบที่ 2 ผู้เขียนบทความ.\ \ ปีพิมพ์.\ \ ชื่อบทความ.\ \ ชื่อวารสาร\ ปีที่หรือเล่มที่:\ เลขหน้า.

การลงรายการชื่อผู้เขียนบทความและชื่อบทความใช้หลักเดียวกับชื่อผู้แต่งหนังสือ

❖ ชื่อวารสาร

- ชื่อวารสารใช้ตามที่ปรากฏในหน้าปกในของวารสาร ใช้ตัวหนาหรือขีดเส้นใต้
- เขียนชื่อเต็ม โดยใช้ตัวใหญ่ตัวแรกทุกตัว หรือในกรณีใช้ชื่อย่อต้องเป็นชื่อย่อที่นักวิชาการในศาสตร์สาขานั้นๆ ยอมรับ เช่น **Journal** ใช้ตัวย่อ **J.**
- หลังชื่อวารสารไม่มีเครื่องหมายใดๆ ยกเว้นชื่อวารสารที่เป็นคำย่อ เช่น **J. Arizona Acad. Sci.**

❖ ปีที่ หรือเล่มที่ (volume)

- วารสารที่มีทั้ง ปีที่ หรือ เล่มที่ (volume) และ ฉบับที่ (number) ให้ระบุให้ครบถ้วนแต่ระบุเฉพาะตัวเลขเท่านั้น ไม่ต้องพิมพ์คำว่า ปีที่ ,เล่มที่ หรือ ฉบับที่
- วารสารที่ไม่มีปีที่หรือเล่มที่ มีแต่ฉบับที่ ให้ระบุเฉพาะ ตัวเลข ฉบับที่

❖ เดือน ปี

เมื่อใช้แบบที่ 1

- ให้ใช้ตามที่ปรากฏในวารสาร
- ชื่อเดือนให้สะกดเต็ม ตามด้วย ปี โดย ใส่ในวงเล็บ
- หลังเดือนปี ให้ใช้เครื่องหมาย มหัพภาคคู่ (:)

เมื่อใช้แบบที่ 2

- ระบุเฉพาะปีพิมพ์ตามหลังชื่อผู้เขียนบทความ จะใส่ในวงเล็บหรือไม่ก็ได้(แต่ให้ใช้แบบเดียวกันตลอด)
- หลังปีพิมพ์ใส่เครื่องหมาย มหัพภาค (.)
- ในกรณีที่เอกสารนั้นไม่มีปีที่ หรือเล่มที่ (volume) และฉบับที่ (number) แต่มีเดือน ปีพิมพ์ ให้ใช้ชื่อ เดือน ตามหลัง ปี

❖ เลขหน้า

- ระบุหน้าที่บทความนั้นตีพิมพ์ว่า เริ่มจากหน้าใดถึงหน้าใด โดยไม่มีคำว่า หน้า
- ถ้าบทความพิมพ์ต่อในหน้าอื่นของวารสารฉบับเดียวกัน ระบุเลขหน้าที่ปรากฏทั้งหมดโดยใช้เครื่องหมาย จุลภาค (,) คั่น หลังเลขหน้า ให้ใส่เครื่องหมาย มหัพภาค (.)

ตัวอย่าง การเขียนรายการอ้างอิงวารสารแบบนาม-ปี และแบบเชิงอรรถแบบที่ 1

- จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ และ ทวี สวนมาลี. ความสามารถในการเงินของเทศบาลกรณีของเทศบาลนคร
กรุงเทพก่อนเปลี่ยนแปลงเป็นกรุงเทพมหานคร. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 16 (เมษายน 2519) : 231-
254.
- ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ, สมคิด แก้วสนธิ และทองอินทร์ วงศ์โสธร. การสอนแบบต่างๆ ในระดับอุดมศึกษา.
วารสารครุศาสตร์ 6 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2519): 34-49.
- ชเนศ อภรณ์สุวรรณ. ข้อสังเกตเกี่ยวกับการศึกษาประวัติศาสตร์เศรษฐกิจของไทย. วารสารมนุษยศาสตร์ (2518):
35-40.
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518. ราชกิจจานุเบกษา 92 (6 กุมภาพันธ์ 2518): 1-78.
- พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และ โคกกิล, โคนอนด์ โอ. ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างของครอบครัวและจำนวนบุตร
ในประเทศไทย. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 16 (กรกฎาคม 2518): 299-323.
- Adler, I. A model of contact pressure in phyllotaxis, J.Theor.Biol. 45 (1987): 1-79.
- Alexander, C. A city is not a tree. Architectural Forum 122 (April 1968): 58-62; (May 1965): 58-91.
- Area and population of Thailand by sex, region for selected changwats. Quarterly Bulletin of Statistics
(Thailand) 27 (June 1979): 7.
- Elmore, C. D. ; Hesketh, J. D.; and Muramoto, H. A survey of reates of leaf growth, leaf aging and leaf
photosynthetic rate among and within species. J. Arizona Acad. Sci. 4 (1967): 215-219.
- Jaccard, J.; Knox, R.; and Brinberg, D. Prediction of behavior from beliefs: An extension and test of a
subjective probability model. Journal of Personality and Social Psychology 37 (July 1979): 1239-1248.
- Stevenson, H. W., et al. Longitudinal study of individual differences in cognitive development and scholastic
achievement. Journal of Educational Psychology 68 (August 1976): 377-400.
- Thanat Khoman. The Consequences for Southeast Asia of events in Indo-China. Journal of Social Sciences 13
(January 1976): 16-25.
- Wilson, K., and others. Rights and responsibilities in interlibrary cooperative ventures. Southeastern Librarian
30 (Spring 1980): 22-28.

ตัวอย่าง การเขียนรายการอ้างอิงวารสารแบบนาม-ปี และแบบเชิงอรรถแบบที่ 2

- จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ และทวี สวนมาลี. 2519. ความสามารถในการเงินของเทศบาล: กรณีของเทศบาล นคร
กรุงเทพก่อนเปลี่ยนแปลงเป็นกรุงเทพมหานคร. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 16 (เมษายน):
231-254.
- ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ, สมคิด แก้วสนธิ และทองอินทร์ วงศ์โสธร. 2519. การสอนแบบต่างๆ ในระดับ
อุดมศึกษา. วารสารครุศาสตร์ 6 (พฤษภาคม-มิถุนายน): 34-39.
- Adler, I. 1987. A model of contact pressure in phyllotaxis. J. Theor. Bil. 45: 1-79.
- Alexander, C. 1965. A city is not a tree. Architectural Forum 122: 58-62.
- Area and population of Thailand by sex, region for selected Changwats. 1979. Quarterly Bulletin of Statistics
(Thailand) 27: 7.

Gardner, H. 1981. Do babies sing a universal song. Psychology Today (December) : 70-76.

ตัวอย่าง การเขียนรายการอ้างอิงวารสารแบบตัวเลขแบบที่ 1

- (1) พิรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และโคกิล, โคนอนด์ โอ. ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างของครอบครัวและจำนวนบุตรในประเทศไทย. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 16 (กรกฎาคม 2519): 299-323.
- (2) จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ และ ทวี สวณมาลี. ความสามารถในการเงินของเทศบาล: กรณีของเทศบาลนครกรุงเทพก่อนเปลี่ยนแปลงเป็นกรุงเทพมหานคร. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 16 (เมษายน 2519): 231-254.
- (3) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518. ราชกิจจานุเบกษา 92 (6 กุมภาพันธ์ 2518): 1-78.
- (4) Wilson, K., and others, Rights and responsibilities in interlibrary cooperative ventures. Southeastern Librarian 30 (Spring 1980): 22-28.
- (5) ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ, สมคิด แก้วสนธิ และทองอินทร์ วงศ์โสธร. การสอนแบบต่างๆในระดับอุดมศึกษา. วารสารครุศาสตร์ 6 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2519): 34-49.
- (6) Area and population of Thailand by sex, region for selected changwats. Quarterly bulletin of Statistics (Thailand) 27 (June 1979): 7.
- (7) Stevenson, H. W., et al. Longitudinal study of individual differences in cognitive development and scholastic achievement. Journal of Educational Psychology 68 (August 1976): 377-400.
- (8) Jaccard, J.; Knox, R.; and Brinberg, D. Prediction of behavior from cliefs : An extension and test of a subjective probability model. Journal of Personality and Social Psychology 37 (July 1979): 1239-1248.
- (9) ธนศ อารมณ์สุวรรณ. ข้อสังเกตเกี่ยวกับการศึกษาประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย. วารสารมนุษยศาสตร์ 2 (2518): 35-40.
- (10) Alexander, C. A city is not a tree. Architectural Forum 122 (April 1968): 58-62; (May 1965): 58-91.
- (11) Thanat Khoman. The Consequences for Southeast Asia of events in Indo-China. Journal of Social Sciences 13 (January 1976): 16-25.
- (12) Elmore, C. D.; Hesketh, J. D.; and Muramoto, H. A survey of rates of leaf growth, leaf aging and leaf photosynthetic rate among and within species. J. Arizona Acad. Sci. 4 (1987): 1-79.
- (3.) Adler, I. A model of contact pressure in phyllotaxis. J. Theor. Biol. 45 (1987): 1-79.

แบบที่ 2 ให้ระบุ ปีพิมพ์ ตามหลังชื่อผู้แต่ง และ ให้ใช้แบบใดแบบหนึ่งเพียงแบบเดียวโดยตลอด

3.1.6 บทความในหนังสือพิมพ์

รายการอ้างอิงของบทความในหนังสือพิมพ์คล้ายกับรายการอ้างอิงของบทความในวารสารต่างกันตรงที่ไม่มีการระบุปีที่ หรือ เล่มที่ แต่ระบุวันที่ ของหนังสือพิมพ์เพิ่มเติม

แบบที่ 1 ชื่อผู้เขียนบทความ (ถ้ามี) \ \ ชื่อบทความ \ \ ชื่อหนังสือพิมพ์ \ (วัน เดือน ปี) : \ เลขหน้า.

แบบที่ 2 ชื่อผู้เขียนบทความ \ \ วัน เดือน ปี \ \ ชื่อบทความ \ \ ชื่อหนังสือพิมพ์ : \ เลขหน้า.

ในกรณีที่ไม่มีปรากฏชื่อผู้เขียนบทความให้ลำดับด้วย ชื่อบทความ, วัน เดือน ปี, ชื่อหนังสือพิมพ์: เลขหน้า.

❖ วัน เดือน ปี

- ไม่ว่าจะใช้แบบที่ 1 หรือแบบที่ 2 ถ้าเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาไทยให้ลง วัน เดือน ปี ตามลำดับ
- เมื่อใช้แบบที่ 1 ถ้าเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ ให้ลง วัน เดือน ปี ตามลำดับ
- เมื่อใช้แบบที่ 2 หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ ให้ลง ปี, เดือน, วัน ตามลำดับ

ตัวอย่าง แบบที่ 1

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. ชั่วไกลนา. สยามรัฐ (12 มกราคม 2519): 3.

Behind that noble prize. Nation Review (12 December 1976): 6.

Savareia, E. What's right with sight and sound journalism. Saturday Review (2 October 1976): 18-21.

ตัวอย่าง แบบที่ 2

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. (12 มกราคม 2519). ชั่วไกลนา. สยามรัฐ: 3.

Behind that noble prize. (1976, December 12). Nation Review : 6.

Savareia, E. (1976, October 2). What's right with sight and sound journalism. Saturday Review: 18-21.

3.1.7 บทความในสารานุกรม

การเขียนรายการอ้างอิงบทความในสารานุกรมคล้ายกับรายการอ้างอิงบทความในวารสาร

แบบที่ 1 ผู้เขียนบทความ \ \ ชื่อบทความ \ \ ชื่อสารานุกรม \ เล่มที่ \ (ปีพิมพ์) : \ เลขหน้า.

แบบที่ 2 ผู้เขียนบทความ. \ \ ปีพิมพ์. \ \ ชื่อบทความ. \ \ ชื่อสารานุกรม \ เล่มที่ : \ เลขหน้า.

ตัวอย่าง แบบที่ 1

เจริญ อินทรเกษตร. ฐานันดร. สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน 11 (2515-2516): 6912-6930.

Kaplan, L. Library cooperation in the United States. Encyclopedia of Library and Information Science 15 (1975): 241-244.

Lane, R. K., and Living stone, D. A. Lakes and lake system. Encyclopedia Britannica (Macropaedia) 10 (1974): 600-616.

ตัวอย่าง แบบที่ 2

เจริญ อินทรเกษตร. 2515-2516. ฐานันดร. สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน 11: 6912-6930.

Kaplan, L. 1975. Library cooperation in the United States. Encyclopedia of Library and Information Science 15: 241-244.

Lane, R. K., and Livingstone, D. A. 1974. Lakes and lake systems. Encyclopedia Britannica (Macropaedia) 10: 600-616.

3.1.8 บทวิจารณ์หนังสือในวารสาร

บทวิจารณ์หนังสือในวารสาร มีแบบการเขียนรายการอ้างอิงดังนี้

แบบที่ 1 ผู้เขียนบทวิจารณ์.\ \ วิจารณ์เรื่อง \ ชื่อหนังสือที่วิจารณ์.\ \ โดย \ ชื่อผู้แต่งหนังสือ.\ \ ชื่อวารสาร \ ปีที่ \ (เดือน \ ปี):\ \ เลขหน้า.

ตัวอย่าง

เกศินี หงสนันท์. วิจารณ์เรื่อง การวัดในการจัดงานบุคคล. โดย สวัสดิ์ สุคนธรังสี. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 14 (กรกฎาคม 2517): 379-381.

Millar, T. B. Review of Three and a half powers: The new balance in Asia, by H. C. Hinton. Pacific Affairs 49 (Spring 1976): 114-115.

แบบที่ 2 ผู้เขียนบทวิจารณ์.\ \ เดือน ปี.\ \ วิจารณ์เรื่อง \ ชื่อหนังสือที่วิจารณ์,\ \ โดย \ ชื่อผู้แต่งหนังสือ.\ \ ชื่อวารสาร \ ปีที่:\ \ เลขหน้า.

ตัวอย่าง

เกศินี หงสนันท์. 2517. วิจารณ์เรื่อง การวัดในการจัดงานบุคคล, โดย สวัสดิ์ สุคนธรังสี. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 14: 379-381.

Millar, T. B. 1976. Review of Three and a half powers: The new balance in Asia, by H. C. Hinton. Pacific Affairs 49: 114-115.

3.1.9 วารสารสาระสังเขป

บางครั้งการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์จะอ้างถึงเฉพาะสาระสังเขป ที่พิมพ์ในวารสารสาระสังเขป(บทคัดย่อ) เช่น Dissertation Abstracts, Chemical Abstracts, หรือ Psychological Abstracts ฯลฯ ในกรณีเช่นนี้ ให้ระบุว่า สาระสังเขปนั้นมาจากแหล่งใด

ตัวอย่าง แบบที่ 1

Misumi, J., and Fujita, M. Effects of PM organizational development in supermarket organization. Japanese Journal of Experimental Social Psychology 21 (1982): 93-111. Psychological Abstracts 68 (1982): Abstract No. 11474.

Foster-Havercamp, M. E. An analysis of the relationship between preservice teacher training and directed teaching performance. Doctoral dissertation, University of Chicago, 1981. Dissertation Abstracts International 42 (1982): 4409 A.

ตัวอย่าง แบบที่ 2

Misumi, J., and Fujita, M. (1982). Effects of PM organizational development in supermarket organization. Japanese Journal of Experimental Social Psychology 21 (1982): 93-111. Psychological Abstracts 68: Abstract No. 11474.

Foster-Havercamp, M. E. (1982). An analysis of the relationship between preservice teacher training and directed teaching performance. Doctoral dissertation, University of Chicago, 1981. Dissertation Abstracts International 42: 4409 A.

3.1.10 วิทยานิพนธ์

การเขียนรายการอ้างอิงวิทยานิพนธ์ ให้ระบุชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์ ชื่อวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญา ชื่อสาขาหรือภาควิชา คณะ ชื่อมหาวิทยาลัย ปีพิมพ์

แบบที่ 1   ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์. \ ชื่อวิทยานิพนธ์. \ ระดับปริญญา, \ ชื่อสาขาวิชาหรือภาควิชา \ คณะ \ ชื่อมหาวิทยาลัย. \ ปีพิมพ์.

แบบที่ 2   ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์. \ ปีพิมพ์. \ ชื่อวิทยานิพนธ์. \ ระดับปริญญา. \ ชื่อสาขาวิชาหรือภาควิชา \ คณะ \ ชื่อมหาวิทยาลัย.

❖ ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์

- ใช้หลักเดียวกับชื่อผู้แต่ง

❖ ชื่อวิทยานิพนธ์

- ใช้หลักเดียวกับชื่อบทความในวารสาร
- ใช้ตัวหนาหรือขีดเส้นใต้
- ตามหลังชื่อวิทยานิพนธ์ด้วยเครื่องหมาย มหัพภาค (.)

❖ ระดับปริญญา

- ใช้คำว่า วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต (Master's Thesis) สำหรับวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท และใช้คำว่าวิทยานิพนธ์ปริญญาคุณวุฒิปริญญาเอก (Doctoral dissertation) สำหรับวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก
- ตามด้วยสาขาวิชาหรือภาควิชา คณะ และชื่อมหาวิทยาลัย
- หลังข้อความนี้ สำหรับ แบบที่ 1 ใส่เครื่องหมายจุลภาค (,) แบบที่ 2 ใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.)

❖ **ปีพิมพ์**

- ใช้ตามที่ปรากฏในหน้าปกของวิทยานิพนธ์
- หลังปีพิมพ์ ใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.)

ตัวอย่าง แบบที่ 1

ชุตินา สัจจนันท์. การสำรวจสถานภาพการทำงานของบัณฑิต (ปีการศึกษา 2502-2516) และมหาบัณฑิต (ปีการศึกษา 2507-2516) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

Buppha Devahuti. Use of computer in serials control in Thai libraries. Master's Thesis, Department of Library Science, Graduate School, Chulalongkorn University, 1975.

ตัวอย่าง แบบที่ 2

ชุตินา สัจจนันท์. 2518. การสำรวจสถานภาพการทำงานของบัณฑิต (ปีการศึกษา 2502-2516) และมหาบัณฑิต (ปีการศึกษา 2507-2516) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Buppha Devahuti. 1975. Use of computer in serials control in Thai libraries. Master's Thesis. Department of Library Science, Graduate School, Chulalongkorn University.

3.1.11 รายงานการประชุมทางวิชาการ

รายงานการประชุมทางวิชาการที่พิมพ์เผยแพร่ในลักษณะบทความ หรือบทหนึ่งในหนังสือรวมบทความ ให้ลงรายละเอียดในลักษณะเดียวกับรายการอ้างอิงของบทความในหนังสือ โดย ชื่อของการประชุมที่เป็น ภาษาตะวันตก เช่น ภาษาอังกฤษ อักษรตัวแรกของแต่ละคำให้เขียนตัวใหญ่ทุกตัว ยกเว้นคำบุพบท(preposition) คำสันธาน (conjunction) และคำนำหน้านาม (article) ไม่ต้องพิมพ์ด้วยอักษรตัวใหญ่ เว้นแต่คำดังกล่าวจะเป็นคำแรกของการประชุม

แบบที่ 1	ผู้เขียนบทความ.\ \ชื่อบทความ.\ \ในชื่อบรรณาธิการหรือชื่อผู้รวบรวม(ถ้ามี), \ \ชื่อรายงานการประชุมทางวิชาการ, \ เลขหน้า.\ \ สถานที่พิมพ์:\ \ สำนักพิมพ์, \ ปีพิมพ์.
-----------------	---

แบบที่ 2	ผู้เขียนบทความ.\ \ปีพิมพ์.\ \ชื่อบทความ.\ \ในชื่อบรรณาธิการหรือชื่อผู้รวบรวม(ถ้ามี), \ \ชื่อรายงานการประชุมทางวิชาการ, \ เลขหน้า.\ \ สถานที่พิมพ์:\ \ สำนักพิมพ์.
-----------------	---

ตัวอย่าง แบบที่ 1

Thompson, D. G., and Zaerr, J. B. Induction of adventitious buds on cultured shoot tips of Douglas fir (*Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco). Colloque International sur la Culture "in vitro" des Essences Forestieres, IUFRO International Workshop, pp. 167-174. Fontainebleau, France, Aug. 31 to Sept. 4, 1981. France: AFOCEL, 1982.

Smith, D. R.; Aitken, J.; and Sweet, G. B. Vegetation amplification: An aid to optimizing the attainment of genetic gains from *Pinus radiata*. In S. L. Krugman and M. Katsuta (eds.), Proceedings Symposium on Flowering Physiology, XVII IUFRO World Congress, pp. 117-123. Japan, 1984.

Paitoon Sinlarat. Success and failure of faculty development in Thai university. In Somwang Pitayanuwat et al. (eds.), Preparing Teachers for All the World's Children: An Era of Transformation, Proceedings of International conference, Bangkok, 1992, pp. 217-233. Bangkok: UNICEF, 1995.

วิทย์ วิศทเวทย์. จริยธรรมในสังคมไทยในทัศนะของนักปรัชญา. ในรายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทย ปัจจุบัน, หน้า 103-112. 28-29 เมษายน 2522 ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย จังหวัดปทุมธานี.

ถ้าใช้ **แบบที่ 2** ให้นำปีพิมพ์มาไว้หลังชื่อผู้แต่ง ถ้ารายงานการประชุมพิมพ์สม่ำเสมอเป็นประจำทุกปี ให้เขียนรายการอ้างอิงในลักษณะเดียวกับรายการอ้างอิงของบทความในวารสาร

ตัวอย่าง

Thumin, F. J.; Craddick, R. A.; and Barclay, A. G. (1973). Meaning and compatibility of a proposed corporate name and symbol. Proceedings of the 81st Annual Convention of the American Psychological Association 8 : 835-836.

3.1.12 จุลสาร เอกสารอัดสำเนา และเอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์อื่นๆ

การเขียนรายการอ้างอิงใช้แบบเดียวกับหนังสือ และให้วงเล็บคำว่าอัดสำเนา หรือ (**Mimeographed**) , (พิมพ์ดีด) หรือ (**Typewritten**) , (เอกสารไม่ตีพิมพ์) หรือ (**Unpublished Manuscript**) แล้วแต่กรณีและแล้วแต่ภาษาของสิ่งที่อ้างอิง ว่าเป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ โดยพิมพ์อยู่ในวงเล็บไว้ท้ายสุดของรายการอ้างอิง

ตัวอย่าง แบบที่ 1

แรงงาน, กรม. แนะแนวอาชีพบรรณารักษ์. กรุงเทพมหานคร: กรมแรงงาน, 2517. (อัดสำเนา)

วรรณิ เมืองเจริญ. การให้ข้อคิดทางการศึกษา สำหรับผู้สอนในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: หน่วยพัฒนา
คณาจารย์ ฝายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. (อัดสำเนา)

ศิลปากร, กรม. ระเบียบการเข้าค้นคว้าเอกสารของหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร. กรุงเทพมหานคร: กรม
ศิลปากร, 2517. (อัดสำเนา)

Economic and Social Commission for Asia and the Pacific. ESCAP trade promotion centre: What it is, what it does, 1976-1977. Bangkok: ESCAP, 1976. (Mimeographed)

ตัวอย่าง แบบที่ 2

แรงงาน, กรม. 2517. แนะแนวอาชีพบรรณารักษ์. กรุงเทพมหานคร: กรมแรงงาน. (อัดสำเนา)

Economic and Social Commission for Asia and The Pacific. 1976. ESCAP trade promotion centre: What it is, what it does 1976-1977. Bangkok: ESCAP. (Mimeographed)

3.1.13 การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ มีแบบเขียนรายการอ้างอิงดังนี้

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์. \ ตำแหน่ง \ (ถ้ามี). \ สัมภาษณ์, \ วัน \ เดือน \ ปี.

ตัวอย่าง

แม่นมาศ ขวลิต. ผู้อำนวยการกองหอสมุดแห่งชาติ. สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2519.

Ross, R. Associate Director, Cornell University Libraries. Interview, 5 May 1980.

Visidh Prachuabmoh. Director, Institute of Population Studies, Chulalongkorn University. Interview, 25 February 1977.

ถ้าเป็นการอ้างอิงการสัมภาษณ์ที่พิมพ์เผยแพร่ ให้ระบุชื่อผู้สัมภาษณ์ก่อนและไม่ต้องระบุวัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ แต่ให้ระบุวัน เดือน ปี ของเอกสารตีพิมพ์ที่ระบุการสัมภาษณ์นั้น เช่น

Newman, P. (Interview with William Epstein, editor of JEP: Human Perception and Performance). APA Monitor (January 1982): 7, 39.

ถ้าเป็น **แบบที่ 2** ให้ระบุวัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ หลังชื่อผู้ให้สัมภาษณ์หรือผู้สัมภาษณ์ ดังนี้

แม่นมาศ ขวลิต. 7 ธันวาคม 2519. ผู้อำนวยการกองหอสมุดแห่งชาติ. สัมภาษณ์.

Ross, R. 1980, May 5. Associate Director, Cornell University Libraries. Interview.

Newman, P. 1982, January. (Interview with William Epstein, editor of JEP: Human Perception and Performance). APA Monitor: 7, 39.

3.1.14 เอกสารที่อ้างถึงในเอกสารอื่น

การอ้างเอกสารซึ่งมีผู้กล่าวไว้ในเอกสารอื่นโดยที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ มิได้เคยอ่านหนังสือเล่มนั้น มีแบบการเขียนรายการอ้างอิงดังนี้

แบบที่ 1 ถ้าขึ้นต้นด้วยชื่อผู้แต่ง และชื่อเรื่องเอกสารอันดับแรก ใ้ชื่อว่า “อ้างถึงใน” หรือ “cited in” หน้าชื่อผู้แต่งชื่อเรื่องเอกสารอันดับรอง

ตัวอย่าง

อนุমানราชชน, พระยา. แหลมอินโคจีนสมัยโบราณ. พระนคร: สำนักพิมพ์คลังวิทยา. 2479, อ้างถึงใน สายจิตต์ เหมินทร์. การเสวยรัฐไทรบุรี กลันตัน ตรังกานูและปะลิส ของไทยให้แก่อังกฤษในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, แผนกวิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2507.

French, L. S. "Is it really friendly?" PITT (February 1985): 19, อ้างถึงใน ศรีอร เจนประภาพงศ์. ทัศนคติของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่มีต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. หน้า 44.

Wallis, Osborne A. Introduction to Microcomputers. Berkley, Calif.: Adam Osborne & Assoc., 1977, p.198. Cited in Morris M. Hyman. Automated Library Circulation System. White Plains, NY: Industry Publications, 1981.

แบบที่ 2 ให้ระบุปีพิมพ์ของเอกสารอันดับแรกตามหลังชื่อผู้เขียนเอกสารนั้น

ตัวอย่าง

อนุমানราชชน, พระยา. 2497. แหลมอินโดจีนสมัยโบราณ. พระนคร. สำนักพิมพ์คลังวิทยา. อ้างถึงใน สายจิตต์ เหมินทร์. การเสียดูไทรบุรี กลันตัน ตรังกานู และปะลิสของไทยให้แก่อังกฤษในรัชสมัยพระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต. แผนกวิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2507.

Wallis, Osborne A. 1977. Introduction to Microcomputers. Berkley, Calif.: Adam Osbarne & Assoc., p. 198. Cited in Morris M. Hyman. Automated Library Circulation System. White Plains, NY : Knowledge Industry Publications, 1981.

3.1.15 เอกสารพิเศษ

การเขียนรายการอ้างอิงเอกสารพิเศษต่างๆ เช่น จดหมาย อนุทิน ต้นฉบับตัวเขียน เป็นต้น มีแบบการเขียนดังตัวอย่างต่อไปนี้

สายสนิทวงศ์, พระองค์เจ้า. ลายพระหัตถ์ถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, 11 พฤษภาคม ร.ศ. 125.

หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. ร. 5 กษ. 9 4ก/22.

“เรื่องงบประมาณการจ่ายเงินแผ่นดิน ร.ศ. 111-112”. หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. น.1.3.

Kent, A. Letter to Suzy Queiroz, 25 July 1985.

Lady Willoby. Diary, 1828-1830.

London. British Library. Arundel MSS. 285.

3.1.16 สื่อไม่ตีพิมพ์

การเขียนรายการอ้างอิงสื่อไม่ตีพิมพ์ เช่น โสตทัศนวัสดุประเภทสไลด์ เทปบันทึกเสียง फिल्मสตริป ภาพยนตร์ รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ เทปบันทึกภาพ แฟ้มข้อมูลและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีแบบการเขียนดังนี้

❖ โสตทัศนวัสดุ

การเขียนรายการอ้างอิงสื่อประเภทโสตทัศนวัสดุต่างๆ ให้ระบุชื่อผู้จัดทำและวงเล็บหน้าที่ที่รับผิดชอบ นอกจากนี้ให้ระบุลักษณะของโสตทัศนวัสดุ เช่น สไลด์ फिल्म เทปบันทึกภาพ เทปบันทึกเสียง फिल्मสตริป ไว้ในวงเล็บ [ ] ท้ายชื่อเรื่อง ตามด้วยชื่อสถานที่ผลิต หน่วยงานที่เผยแพร่ (ถ้ามี) และปีที่เผยแพร่

แบบที่ 1	ชื่อผู้จัดทำ.\\ (หน้าที่รับผิดชอบ-ถ้ามี).\\ ชื่อเรื่อง [ลักษณะของโสตทัศนวัสดุ].\\ สถานที่ผลิต: \\ หน่วยงานที่เผยแพร่,ปีที่เผยแพร่
-----------------	---

แบบที่ 2	ชื่อผู้จัดทำ.\\ หน้าที่รับผิดชอบ-ถ้ามี).\\ ปีที่เผยแพร่.\\ ชื่อเรื่อง [ลักษณะของโสตทัศนวัสดุ].\\ สถานที่ผลิต: \\ หน่วยงานที่เผยแพร่
-----------------	---

ตัวอย่าง แบบที่ 1

Maas, J. B. (Producer), Gluck, D. H. (Director). Deeper into hypnosis [Film]. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1979.

Clark, K. B. (Speaker). Problems of freedom and behavior modification [Cassette Recording No. 7612]. Washington, DC: American Psychological Association, 1976.

Mihalyi, Louis J. Landscape of Zambia [Slides]. Santa Barbara, Calif.: Visual Education, 1975.

An Incident in Tiananmen Square [Films. 16 mm, 25 min.]. Gate of Heaven Films, San Francisco, 1990.

Izak Perlman: In May Case Music [Videocassette]. prod. and dir. Tony De Nonno, 10 min. De Nonno Pix, 1985.

Orchids [Filmstrip]. Encyclopedia Britannica Films, 1972.

The origins of man [Film]. Paramount Films, 1965.

Holland, H. C. Dynamics: Some new perspectives [Phonotape]. Lecture given at University of Southern California, LA, 11 June 1973.

พจน์ สารสิน. ความอยู่รอดของเศรษฐกิจไทย [บทวิทยุออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย]. 13 เมษายน 2520.

แบบที่ 2 ให้นำปีที่เผยแพร่ไว้หลังชื่อผู้จัดทำ

❖ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ แฟ้มข้อมูลและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Electronic Document)

สื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งสามารถสืบค้นได้ 2 ระบบ คือระบบออนไลน์ (Online) และระบบซีดีรอม (CD-ROM)

- **ระบบออนไลน์** เป็นระบบการสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางไกลผ่านเครือข่ายซึ่งอาจจะสืบค้นโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การถ่ายโอนข้อมูล (FTP), ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail), การใช้เครื่องระยะไกล (Telnet) เป็นต้น
- **ระบบซีดีรอม** เป็นระบบการสืบค้นข้อมูลจากแผ่นดิสเก็ตต์ หรือแผ่นซีดีรอม ที่บรรจุข้อมูลสำเร็จรูปไว้แล้ว สามารถสืบค้นได้จากเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่ติดตั้งอยู่ ณ สถานที่บริการนั้น ๆ โดยไม่ต้องต่อเชื่อมกับโทรศัพท์ รูปแบบการลงรายการอ้างอิง มีดังนี้

แบบที่ 1	ชื่อผู้รับผิดชอบหลัก.\\ ชื่อแฟ้มข้อมูลหรือชื่อโปรแกรม [ประเภทของสื่อ].\\ สถานที่ผลิต: ชื่อผู้ผลิต หรือ ผู้เผยแพร่, ปีที่จัดทำ.\\ แหล่งที่มา: \ ชื่อของแหล่งที่มา/ชื่อแหล่งย่อย [วัน เดือน ปี ที่เข้าถึงข้อมูล]
-----------------	---

แบบที่ 2	ชื่อผู้รับผิดชอบหลัก.\\ ปีที่จัดทำ.\\ ชื่อแฟ้มข้อมูลหรือชื่อโปรแกรม[ประเภทของสื่อ].\\ สถานที่ผลิต: ชื่อผู้ผลิตหรือผู้เผยแพร่.\\ แหล่งที่มา: \ ชื่อของแหล่งที่มา/ชื่อแหล่งย่อย [วัน เดือน ปี ที่เข้าถึงข้อมูล]
-----------------	---

❖ ผู้รับผิดชอบหลัก

- ให้ระบุผู้รับผิดชอบหลักในการสร้างแฟ้มข้อมูลหรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในตำแหน่งผู้แต่ง
- วิธีการเขียนชื่อใช้หลักเดียวกับการเขียนชื่อผู้แต่ง

❖ ชื่อแฟ้มข้อมูลหรือชื่อโปรแกรมคอมพิวเตอร์

- ระบุชื่อแฟ้มข้อมูลหรือชื่อ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในลักษณะเดียวกับชื่อเรื่องหนังสือ

❖ ประเภทของสื่อ

- ให้ระบุ [ประเภทของสื่อ] อยู่ในวงเล็บเหลี่ยมต่อท้ายชื่อแฟ้มข้อมูลหรือชื่อ โปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยไม่มี เครื่องหมายคั่น ตัวอย่างเช่น [Online] , [Computer software] , [Computer file], [Computer program], [CD-ROM] เป็นต้น
- ถ้าแฟ้มข้อมูล ไม่มีชื่อเรื่องให้เขียนคำอธิบายเนื้อหาของแฟ้มข้อมูลไว้ในวงเล็บ( ) รวมถึงปีที่รวบรวมข้อมูล จบข้อความด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

❖ สถานที่ผลิต และชื่อผู้ผลิตหรือเผยแพร่

- ระบุสถานที่และชื่อผู้ผลิต (บุคคลหรือองค์กร) ที่บันทึกข้อมูลหรือจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- ในกรณีของแฟ้มข้อมูลอาจระบุชื่อบุคคลหรือองค์กรผู้จัดทำและเผยแพร่ ซึ่งสามารถติดต่อขอสำเนาข้อมูลได้โดยวงเล็บหน้าที่ของบุคคลหรือองค์กร [ผู้ผลิต (Producer)] หรือ [ผู้เผยแพร่ (Distributor)] แล้วแต่กรณี
- ในกรณีของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อาจเพิ่มเติมรายละเอียดอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการสืบค้นโปรแกรมนั้น เช่น หมายเลขรายงาน หรือหมายเลขของโปรแกรม ต่อจากชื่อผู้ผลิตหรือผู้เผยแพร่

❖ ปีที่จัดทำ

- หมายถึงปีที่เผยแพร่แฟ้มข้อมูลหรือปีที่สร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์

❖ แหล่งที่มา (Available from)

- เปรียบได้กับสถานที่พิมพ์และชื่อสำนักพิมพ์ ให้ระบุแหล่งที่มาหรือที่สืบค้นข้อมูลได้ ในกรณีที่ใช้อินเทอร์เน็ต ให้ระบุว่า ใช้ โพรโทคอล(Protocol) ชนิดใด เช่น FTP, GOPHER, TELNET, WWW., UseNet, WAIS, E-Mail ฯลฯ ถ้าเข้าถึงจากเว็บไซต์ ให้ระบุชื่อเว็บไซต์ต่อท้ายคำว่า แหล่งที่มา: (ภาษาอังกฤษใช้ว่า Available from :)

แหล่งที่มา : <http://www.grad.chula.ac.th>

แหล่งที่มา E-Mail: grad@chula.ac.th

Available from : <http://www.grad.chula.ac.th>

Available from E-Mail: grad@chula.ac.th

❖ วัน เดือน ปี ที่เข้าถึงข้อมูล (Access date)

- ให้ระบุวัน เดือน ปี ที่เข้าถึงข้อมูลไว้ในเครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยม [ ] ไม่ต้องใส่เครื่องหมายมหัพภาค(.)ปิดท้าย

ตัวอย่าง แบบที่ 1

Miller, W.; Miller, A.; and Kline, G. The CPS 1974 American national election study [Machine readable data file]. Ann Arbor: University of Michigan, Center for Political Studies (Producer). Ann Arbor: Inter-University Consortium for Political and Social Research (Distributor),1975.

Fernandes, F. D. Theoretical prediction of interference loading on aircraft stores: Part 1. Subsonic speeds [Computer program]. Pomona, CA: General Dynamics, Electro Dynamics Division. (National Aeronautics and Space Administration Report No. NASA CR-112065-1; Acquisition No. LAR-11249), 1972.

Kulikowski Stan. "Readability Formula." In NL-KR (Digest vol.5,no.10) [electronic bulletin board]. Rochester, NY, 1988 [cited 31 January 1989]. Available from E-mail: nl-kr@cs.rochester.edu

Jefferson, T. The declaration of independence [Online]. 1989. Available from: FTP: quake think.com; directory:pub/etext/1991/

Bowers, K.L., and others. FYI on where to start – bibliography of internet working information[Online].1990. Available from E-mail: nisinfo@nis.nsf.net

Prizker, T.J. An early fragment from central Nepal[Online]. (n.d.). Available from: <http://www.ingress.com/-astanart/pritzker/pritzker.html> [1995,June 8]

Inada, K. A Buddhist response to the nature of human rights. Journal of Buddhist Ethics[Online]. 1995. Available from: <http://www.cac.psu.edu/jbe/twocont.html>[1995, June 21]

ตัวอย่าง แบบที่ 2

- Miller, W.; Miller, A.; and Kline, G. 1975. The CPS 1974 American national election study [Machine readable data file], Ann Arbor: University of Michigan, Center for Political Studies (Producer). Ann Arbor: Inter-University Consortium for Political and Social Research (Distributor).
- Fernandes, F. D. 1972. Theoretical prediction of interference loading on aircraft stores: Part 1. Subsonic speeds [Computer program]. Pomona, CA: General Dynamics, Elector Dynamics Division. (National Aeronautics and Space Administration Report No. NASA CR-112065-1; Acquisition No. LAR-11249.
- Bender report [Computer software]. 1993. Melbourne, FL: Psychometric Software.
- Breckler, S. J., & Pratkanis, A. R. 1985. Experiment Command Interpreter for the IBM personal computer [Computer programming language]. Baltimore: Authors.
- Miller, M. E. 1993. The Interactive Tester (Version 4.0) [Computer software]. Westminster, CA: Psytek Services.
- Kulikowski Stan. 1988. "Readability Formula." In NL-KR (Digest vol.5, no.10) [electronic bulletin board]. Rochester, NY, [cited 31 January 1989]. Available from E-mail: nl-kr@cs.rochester.edu
- Jefferson, T. 1989. The declaration of independence [Online]. Available from: FTP: quake think.com; directory:pub/etext/1991/
- Bowers, K.L., and others. 1990. FYI on where to start – bibliography of internet working information[Online]. Available from E-mail: nisinfo@nis.nsf.net
- Prizker, T.J. An early fragment from central Nepal[Online]. (n.d.). Available from: <http://www.ingress.com/-astanart/pritzker/pritzker.html>[1995,June 8]
- Inada, K. 1995. A Buddhist response to the nature of human rights. Journal of Buddhist Ethics [Online]. Available from: <http://www.cac.psu.edu/jbe/twocont.html>[1995, June 21]

❖ บทความย่อในสายตรง (On-line abstract)**ตัวอย่าง**

- Meyer, A. S., & Bock, K. (1992). The tip-of-the –tongue phenomenon: Blocking or partial activation? [Online]. Memory & Cognition, 20, 715-726. Abstract from: DIALOG File: Psyc.INFO Item: 80-16351

❖ บทความวารสารในสายตรง (On-line journal article)**ตัวอย่าง**

- Central Vein Occlusion Study Group. (1993, October 2). Central vein occlusion study of photocoagulation: Manual of operations [675 paragraphs]. Online Journal of Current Clinical Trials [On-line serial]. Available from: Doc. No. 92
- Funder, D. C. (1994, March). Judgmental process and content: Commentary on Koehler on base-rate [9 paragraphs]. Psychology [On-line serial], 5(17). Available from FTP: Hostname: Princeton. Edu Directory: pub/harnad/psychology/1994. Volume. 5 File: psychology, 94.5.17. base-rate. 12. Funder

❖ บทคัดย่อในซีดีรอม (Abstract on CD-ROM)

ตัวอย่าง

Bower, D.L. (1993). Employee assistant programs supervisory referrals: Characteristics of referring and nonreferring supervisors [CD-ROM]. Abstract from: ProQuest File: Dissertation Abstracts Item: 9315947

Meyer, A. S., & Bock, K. (1992). The tip-of-the-tongue phenomenon: Blocking or partial activation? [CD-ROM]. Memory & Cognition, 20, 715-726. Abstract from: Silver Platter File: PsycLIT Item: 80-16351

(โปรดสังเกตว่า เมื่อจบข้อความของบรรทัดสุดท้ายแต่ละตัวอย่างในบทคัดย่อในสายตรง บทความวารสารในสายตรง และบทคัดย่อในซีดีรอม ไม่ต้องใส่เครื่องหมาย มหัพภาค (.) เพราะหากผู้อื่นจะสืบค้นข้อมูลดังกล่าวตามรายการอ้างอิงจะไม่สามารถค้นข้อมูลได้ถ้ามีเครื่องหมายมหัพภาคปิดท้าย)

3.2 การเรียงลำดับรายการอ้างอิง

การอ้างอิงแบบนาม-ปีและแบบเชิงอรรถ ให้เรียงลำดับรายการอ้างอิงเอกสารและแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เป็นภาษาไทย ให้จบไปก่อน ต่อด้วย ภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น โดยเรียงลำดับตัวอักษรตัวแรก ที่ปรากฏตาม พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปัจจุบัน หรือ Dictionary ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ไม่ว่ารายการนั้นจะขึ้นต้นด้วยชื่อผู้แต่ง ชื่อบทความ หรือชื่อหนังสือ ทั้งนี้ ไม่ต้องแยกประเภทของเอกสารที่นำมาใช้อ้างอิง

ส่วนการอ้างอิงแบบตัวเลขให้เรียงลำดับรายการอ้างอิงเอกสารและแหล่งข้อมูลต่างๆ ตามตัวเลข ที่อ้างโดย ไม่ต้องเรียงตามตัวอักษร ไม่ต้องแยกภาษาและประเภทของเอกสารและแหล่งต่างๆ ที่ใช้อ้างอิง

การเรียงชื่อผู้แต่งตามลำดับอักษร มีรายละเอียดดังนี้

❖ ให้เรียงทีละตัวอักษรของคำนั้น เช่น

Brown, J. R.

Browning, A. R.

❖ นำหน้าชื่อ เช่น M' Mc หรือ Mac ให้เรียงตามรูปที่ปรากฏ และไม่สนใจเครื่องหมาย ' เช่น

MacArthur

McAllister

M'Carthy

❖ ชื่อสกุลผู้แต่งที่มี article หรือ preposition เช่น de, la, du, von ฯลฯ ให้เรียงตามกฎของภาษานั้น ถ้ารู้แน่ชัดว่าคำนำหน้านั้นเป็นส่วนหนึ่งของชื่อ (เช่น De Vries) ให้ถือว่าคำนำหน้านั้นเป็นส่วนหนึ่งของชื่อสกุล และเรียงตามลำดับอักษร เช่น

DeBase

De Vries

ถ้าคำนำหน้าชื่อนั้นไม่นิยมใช้เป็นส่วนหนึ่งของชื่อสกุล (เช่นนิยมใช้ Helmholtz มากกว่า Von Helmholtz) ให้ถือคำนำหน้านั้นเป็นส่วนหนึ่งของชื่อกลาง เช่น Helmholtz, H.L.F. Von.

❖ ถ้าเรียงงานหลายงานที่มีชื่อผู้แต่งคนแรกเหมือนกัน ให้ใช้หลักดังนี้

- รายการอ้างอิงที่มีผู้แต่งคนเดียวมาก่อนรายการที่มีผู้แต่งหลายคน เช่น

Kaufman, J. R.

Kaufman, J. R. and Cochran, D. F.

- รายการอ้างอิงที่มีผู้แต่งคนแรกซ้ำกัน ให้เรียงตามชื่อผู้แต่งคนต่อมา เช่น

Kaufman, J. R.; Jones, K.; and Cochran, D. F.

Kaufman, J. R., and Wong, D. F.

- รายการอ้างอิงที่มีชื่อผู้แต่งเหมือนกันหมด ให้เรียงตามลำดับตัวอักษรตัวแรกของชื่อเรื่อง (ถ้าใช้การเขียนรายการอ้างอิงแบบที่ 1)

Kaufman, J. R. Control .....

Kaufman, J. R. Roles of .....

- แต่ถ้าใช้การเขียนรายการอ้างอิงแบบที่ 2 ให้เรียงตามปีพิมพ์ต่อมา เช่น

Kaufman, J. R., and Jones, K. 1977.

Kaufman, J. R. 1980.

- ถ้าอ้างอิงงานหลายเรื่องที่พิมพ์ในปีเดียวกัน ให้เรียงตามอักษร a b c ที่กำกับปีพิมพ์

Kaufman, J. R. 1980 a.

Kaufman, J. R. 1980 b.

❖ ถ้าชื่อสกุลของผู้แต่งเหมือนกัน ให้เรียงตามอักษรย่อชื่อต้นและชื่อกลาง เช่น

Eliot, A. L.

Eliot, G. E.

❖ เอกสารที่มีผู้แต่งเป็นสถาบัน สมาคม หน่วยงาน ให้เรียงตามอักษรตัวแรกของชื่อสถาบันที่สะกดเต็ม การระบุชื่อสถาบันให้ ระบุชื่อหน่วยงานใหญ่ก่อนหน่วยงานย่อย

3.3 การใช้คำย่อ

คำย่อที่เป็นที่ยอมรับในการเขียนรายการอ้างอิง มีตัวอย่างดังต่อไปนี้

<u>คำย่อ</u>	<u>คำเต็ม</u>	<u>ความหมาย</u>	<u>หมายเหตุ</u>
comp.	compiler	ผู้รวบรวม	พหูพจน์ใช้ comps.
ed.	editor, edited by	บรรณาธิการ, ผู้จัดพิมพ์, จัดพิมพ์โดย	พหูพจน์ใช้ eds.
enl. ed.	enlarged edition	ฉบับพิมพ์ใหม่, มีการเพิ่มเติม	
rev. ed.	revised edition	ฉบับพิมพ์ใหม่, มีการแก้ไข	
2 nd ed.	second edition	ครั้งที่ 2	
3 rd ed.	third edition	พิมพ์ครั้งที่ 3	
et al.	<i>et alii</i>	และคนอื่นๆ (and others)	
ibid	ibidem	เรื่องเดียวกัน(in the same place)	
n.d.	no date	ไม่ปรากฏปีพิมพ์	ภาษาไทยใช้ ม.ป.ป.
n.p.	no place	ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์	ภาษาไทยใช้ ม.ป.ท.
no.	number	ฉบับที่	
p.	page	หน้า	พหูพจน์(หลายหน้า)ใช้
r.p.m.	revolution per minute	รอบต่อนาที	pp
tr.	translator translated by	ผู้แปล แปลโดย	หมายถึงความเร็วของ แผ่น เสียงที่หมุนไป พหูพจน์ใช้ trs.
vol.	volume	เล่มที่(เช่น vol. 4)	
vols.	volumes	จำนวนเล่ม (เช่น 4 vols.)	

ชื่อรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาถ้าเขียนประกอบกับชื่อเมือง ให้ใช้ ตัวย่อ ดังนี้ เช่น

คำเต็ม	ตัวย่อ	คำเต็ม	ตัวย่อ
Alabama	AL	Missouri	MO
Alaska	AK	Montana	MT
Arizona	AZ	Nebraska	NE
Arkansas	AR	Nevada	NV
California	CA	New Hampshire	NH
Colorado	CO	New Jersey	NJ
Connecticut	CT	New Mexico	NM
Delaware	DE	New York	NY
District of Columbia	DC	North Carolina	NC
Florida	FL	North Dakota	ND
Georgia	GA	Ohio	OH
Hawaii	HI	Oklahoma	OK
Idaho	ID	Oregon	OR
Illinois	IL	Pennsylvania	PA
Indiana	IN	Rhode Island	RI
Iowa	IA	South Carolina	SC
Kansas	KS	South Dakota	SD
Kentucky	KY	Tennessee	TN
Louisiana	LA	Texas	TX
Maine	ME	Utah	UT
Maryland	MA	Vermont	VT
Massachusetts	MC	Washington	WA
Michigan	MI	West Virginia	WV
Minnesota	MN	Wisconsin	WI
Mississippi	MS	Wyoming	WY

3.4 การใช้เครื่องหมายวรรคตอน

การเขียนรายการอ้างอิงมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ ช่วยแบ่งข้อความดังนี้

❖ เครื่องหมายมหัพภาค (. period) ใช้ในกรณีต่อไปนี้

- เมื่อเขียนย่อชื่อแรกหรือชื่อกลางของผู้แต่งชาวต่างประเทศ เช่น Hodgkiss, A. G.
- ไว้ท้ายคำที่ย่อ เช่น ed.
- เมื่อจบแต่ละข้อความ (เช่น ผู้แต่ง ปีพิมพ์ ชื่อเรื่อง ฯลฯ) ในรายการอ้างอิงนั้น เช่น

Hodgkiss, A. G. (1981). Understanding maps. Dawson, Folkestone, UK.

❖ เครื่องหมายจุลภาค (, comma) ใช้ในกรณีต่อไปนี้

- ใช้คั่นระหว่างชื่อและบรรดาศักดิ์ของผู้แต่งชาวไทยหรือชื่อสกุลและชื่อตัวของผู้แต่งชาวต่างประเทศ เช่น

Renolds, F. F.

ธรรมศักดิ์มนตรี, เจ้าพระยา.

- ใช้คั่นระหว่าง ชื่อผู้แต่ง เมื่อมีผู้แต่งมากกว่า 1 คน เช่น

สุธรรม พงศ์สำราญ, วิรัช ณ สงขลา และพึงใจ พึ่งพานิช.

Hanson, H., Borlaug, N. E., and Anderson, R. G.

- ใช้คั่นระหว่างสำนักพิมพ์และปีพิมพ์ ถ้าเขียนรายการอ้างอิงตามแบบที่ 1 เช่น

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

Wiley, 1965.

❖ เครื่องหมายอัฒภาค (; semi-colon)

- ใช้เมื่อในข้อความส่วนนั้นได้ใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) แล้ว เช่น เมื่อเขียนชื่อผู้แต่งชาวต่างประเทศ เป็นภาษาไทยหลายๆ คน เช่น

แน้ช, จอร์จ; วอลดอร์ฟ, แดน; และ ไรซ์, โรเบิร์ต อี. มหาวิทยาลัยกับชุมชนเมือง. แปลโดย อัสพร ทรียอัน และคนอื่นๆ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2518.

❖ เครื่องหมายมหัพภาคคู่ (: colons)

- ใช้คั่นระหว่างสถานที่พิมพ์ (ชื่อเมือง ชื่อรัฐ) และชื่อสำนักพิมพ์ เช่น

New York: Wiley

St. Louis, MO: Mosby

- ใช้คั่นระหว่าง ปีที่ หรือ เล่มที่ ของวารสาร หนังสือพิมพ์ สารานุกรม และเลขหน้า เช่น

16 (เมษายน 2519): 231-254.

37 (1979): 1239-1248. (แบบที่ 1)

37 : 1239-1248. (แบบที่ 2)

การเว้นระยะในการพิมพ์หลังเครื่องหมายวรรคตอน มีดังนี้

หลังเครื่องหมายมหัพภาค (. Period)	เว้น 2 ระยะ
หลังเครื่องหมายจุลภาค (, comma)	เว้น 1 ระยะ
หลังเครื่องหมายอัฒภาค (; semi-colon)	เว้น 1 ระยะ
หลังเครื่องหมายมหัพภาคคู่ (: colons)	เว้น 1 ระยะ

